

Ondervonden knelpunten in Nederland bij het exporteren van een paard, als gevolg van de Brexit

Jolien Roetgerink

Ondervonden knelpunten in Nederland bij het exporteren van een paard, als gevolg van de Brexit

Afstudeerwerkstuk

Jolien Roetgerink
Hippische Bedrijfskunde
6 juni '21 Hengelo (ov)
Monique Kuypers

DISCLAIMER

Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van zijn/haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

Voorwoord

Dit afstudeerwerkstuk heeft als onderwerp de knelpunten die ondervonden worden in de Nederlandse markt bij het exporteren van paarden als gevolg van het uittreden van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie. Voor dit onderzoek wordt er niet samengewerkt met een specifieke opdrachtgever, er wordt daarentegen ondersteuning geboden aan de paardenhandelaren, transporteurs en accountants.

Ik, Jolien Roetgerink, Hippische Bedrijfskunde student aan de Aeres Hogeschool Dronten zit op dit moment in de afstudeerperiode van de opleiding. Wat mijn studiekeuze al aangeeft is dat mijn interesse ligt bij de paarden, daarnaast ben ik werkzaam in de paardensector. Ik ben van plan om na het afstuderen een eigen kleinschalige opfokstal op te starten, waarbij welzijn en opvoeding van het paard voorop staat.

Graag wil ik Monique Kuypers bedanken voor de ondersteuning en feedback tijdens het opstellen van dit onderzoek. Ook wil ik de kandidaten aan het onderzoek bedanken voor het mogelijk maken van het afnemen van de interviews en het gebruiken van de resultaten voor het onderzoek.

Hengelo, 6 juni 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting	6
Summary	7
Definities	8
1 Inleiding	10
1.1 <i>Het theoretisch kader</i>	11
1.2 <i>Knowledge gap</i>	17
1.3 <i>De opbouw van het onderzoek</i>	18
2 Aanpak	19
2.1 <i>De deelvragen</i>	19
2.1.1 Deelvraag 1	19
2.1.2 Deelvraag 2	19
2.1.3 Deelvraag 3	19
2.1.4 Deelvraag 4	19
2.1.5 Deelvraag 5	20
2.2 <i>Zoekplan voor deelvraag 4 en 5</i>	20
2.3 <i>Resultaten</i>	21
2.4 <i>Kandidaten</i>	21
3 Resultaten	23
3.1 <i>De knelpunten van de paardenhandelaren</i>	23
3.1.1 De kosten	23
3.1.2 De benodigde documenten	23
3.1.3 De financiële afhandeling van de verkoop	23
3.2 <i>De knelpunten van de transporteurs</i>	24
3.2.1 De wachttijden	24
3.2.2 De hoge kosten voor het transport	24
3.2.3 De toegankelijkheid rondom de financiële afwikkeling	24
3.3 <i>De knelpunten van de accountants</i>	24
3.3.1 De financiële aspecten van de verkoop	24
3.4 <i>De uitwerking van de knelpunten</i>	25
3.4.1 De kosten	25
3.4.2 De documenten en certificaten voor de paardenhandelaar	25
3.4.3 Het eCertNL-systeem	26
3.4.4 De wachttijden	26
3.4.5 Het financiële aspect	27
3.5 <i>De oplossingen om de knelpunten te verhelpen</i>	28
3.5.1 De kosten	28
3.5.2 De protocollen	28
3.5.3 De wachttijden	29
4 Discussie	30
4.1 <i>De deelvragen</i>	30
4.2 <i>Relevantie</i>	30
4.3 <i>Reflectie</i>	31
5 Conclusies en aanbevelingen	32
5.1 <i>Conclusies</i>	32

5.1.3 De ondervonden knelpunten	32
5.1.4 De uitwerkingen van de knelpunten	32
5.1.5 Het antwoord op de hoofdvraag	33
<i>5.2 Aanbevelingen</i>	34
5.2.1 De knelpunten	34
5.2.2 Het voorkomen van de knelpunten	34
5.2.3 Het vervolgonderzoek	34
Bibliografie	35
Bijlage 1: Dierenarts certificaat (geldig vanaf 01-01-21)	38
Bijlage 2: Interview vragen Nederlandse paardenhandelaren	40
Bijlage 3: Interview vragen transporteurs	41
Bijlage 4: Interview vragen accountants	42
Bijlage 5: Volledige interviews paardenhandelaren	43
Bijlage 6: Volledige interviews transporteurs	47
Bijlage 7: Volledige interviews accountants	50
Bijlage 8: Protocol voor de paardenhandelaar	52
Bijlage 9: Bestand meest gestelde vragen	53
Bijlage 10: Checklist Schriftelijk Rapporteren	55

Samenvatting

Vanaf 1 januari 2021 zal het Verenigd Koninkrijk (VK) formeel gezien worden als derde land, als gevolg van de Brexit.

Op dit moment is Nederland de op vier na grootste paardenexporteur van de wereld. Jaarlijks verkoopt Nederland ruim € 310.000.000 aan sport- en fokpaarden naar het buitenland. Ruim € 15.000.000 van de totale omzet wordt verkocht naar het VK, wat ervoor zorgt dat het VK op twee andere landen na het grootste aandeel heeft.

Wanneer een paard verkocht is naar het buitenland moet het geëxporteerd worden. Bij de export dient er voldaan te worden aan bepaalde eisen. Als gevolg van de Brexit dient de export te voldoen aan andere eisen dan voorheen.

Het onderzoek geeft antwoord op de hoofdvraag 'Hoe kunnen de mogelijke knelpunten omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk, die als gevolg van de Brexit voortvloeien uit het vernieuwde wettelijke protocol, worden opgeheven?' In het onderzoek worden semigestructureerde interviews afgenomen met experts op het gebied van paardenhandel, transporteurs en accountants. Daarnaast is er literatuuronderzoek gedaan naar de mogelijke oplossingen van de ondervonden knelpunten.

Uit de interviews blijkt dat er een aantal knelpunten zijn ontstaan bij de betrokkenen naar aanleiding van de Brexit. Het knelpunt betreffende de hoge kosten voor de export wordt ervaren door de paardenhandelaren en de transporteurs. Door de handelaren worden het verkrijgen van de juiste documenten, het eCertNL-systeem, de administratie, de btw-regelgeving en het opstellen van facturen beschouwd als knelpunten. Volgens de transporteurs vormen de wachttijden voor het behalen van de certificaten een knelpunt. De accountants geven aan knelpunten te zien in het financiële aspect van het exporteren van paarden.

De onduidelijkheid over de kosten kan worden opgelost door de betrokkenen een beeld te geven van de redenen van de hoge kosten. Daarnaast kan er een protocol en bestand gepubliceerd worden, waarin besproken wordt wat de stappen zijn die de paardenhandelaar moet ondernemen en waarin de antwoorden op de meest gestelde vragen betreffende de financiële aspecten van de export zijn beschreven. De wachttijden zullen verminderen naarmate er meer vrachtwagens gecontroleerd zijn.

De organisaties LTO, CEBOPA, VSN en BHV dienen vooruitstrevend te reageren op de definitieve veranderingen naar aanleiding van de Brexit.

Wanneer de knelpunten niet opgelost worden, is er een kans dat de omzet die in heel Nederland behaald werd, niet meer gehaald zal worden, waardoor het marktaandeel van Nederland in het buitenland zal dalen.

Summary

From the 1st of January 2021, the UK will be considered a third country as a result of Brexit.

At the moment, the Netherlands is the fifth-largest exporting country of horses in the world, annually the Netherlands distributes more than €310,000,000 in sport and breeding horses abroad. More than €15,000,000 of the total turnover is sold to the UK, which means that the UK has the largest share after two other countries.

When a horse is sold abroad, it must be exported. The export must meet certain requirements. As a result of Brexit, exports must meet different requirements than when the country was a part of the EU.

The study will answer the main question 'How can the possible difficulties regarding horse exports to the United Kingdom, arising from the renewed legal protocol as a result of Brexit, be removed?' In the study, semi-structured interviews are conducted with experts in the field of horse-trading, transporters and accountants. In addition, a literature study was conducted into possible solutions to the problems encountered.

The interviews show that several difficulties have arisen for those involved as a result of Brexit. The difficulty regarding the high export costs is experienced by the horse traders and the transporters. Obtaining the correct documents, the eCertNL system, the administration, the VAT regulations, and the preparation of invoices are also regarded as difficulties for traders. According to the transporters, the waiting times for obtaining the certificates are a difficulty. The accountants indicate that they see difficulties in the financial aspect of exporting horses.

The costs can be solved by giving those involved an idea of the reasons for the high costs. In addition, a protocol and file can be published, in which it is discussed what the steps are that the horse trader must take and in which the answers to the most frequently asked questions regarding the financial aspects of the export are described. The waiting times themselves will decrease as the vehicles are checked.

The organizations LTO, CEBOPA, VSN and BHV must respond progressively to the definitive changes as a result of Brexit.

If the difficulties are not resolved, there is a chance that the turnover that was achieved throughout the Netherlands will no longer be achieved, as a result of which the market share of the Netherlands in the foreign market will decrease.

Definities

In het afstudeerwerkstuk worden meerdere begrippen besproken. Hiervoor worden de volgende definities gehanteerd.

Afrikaanse paardenpest: een virusziekte die wordt overgedragen door onder andere muggen.

Aangifteplichtige ziektes: ziektes die verplicht bij de overheid gemeld moeten worden.

Bindend certificaat: een document met eisen voor het exporteren van goederen, opgesteld in overeenkomst tussen twee landen.

Brexit: de afgekorte versie van de Great Britain Exit, waarbij het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie trad.

Countus: een accountancy-coöperatie voor agrarische ondernemers zoals boeren en tuinders. Zij ondersteunt de ondernemers indien zij vragen hebben of zich willen ontwikkelen. De coöperatie biedt diensten aan betreffende het financiële aspect van het bedrijf.

Dourine: een infectieuze ziekte die wordt veroorzaakt door een parasiet.

Eastern equine encephalomyelitis: een zeldzame ziekte die optreedt bij paarden en mensen en die wordt overgedragen door muggen.

Economic Operator Registration and Identification-nummer: wordt ook wel EORI-nummer genoemd. Het is een identificatienummer dat het bedrijf nodig heeft bij zaken doen met de douane.

Equine infectieuze anemie: een virusziekte die verspreid wordt door bloed-bloedcontact, bijvoorbeeld door bloedzuigende insecten.

Glanders: een bacterieziekte die in het Nederlands 'kwade droes' wordt genoemd.

Handelsstal: een paardenbedrijf dat paarden inkoopt en doorverkoopt.

Hondsdolheid: een virusziekte die oraal overgebracht kan worden.

Klinische symptomen: symptomen die zijn vast te stellen door middel van lichamelijk onderzoek.

Koninklijk Warmbloed Paardenstamboek Nederland: een EU-erkend Nederlands paardenstamboek.

Land- en Tuinbouworganisatie Nederland: een organisatie die agrarische ondernemingen ondersteunt.

Miltvuur: een infectieuze ziekte die wordt veroorzaakt door een bacterie.

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit: een agentschap dat er toezicht op houdt dat bedrijven en instellingen de wetten en voorschriften nalezen.

Paardenhandelaar: een persoon die paarden koopt en doorverkoopt.

Paspoort: het identiteitsbewijs van een paard met bijbehorend chipnummer.

Protocol: een document waarin stappen worden beschreven voor de correcte uitvoering van handelingen.

Ruiters: personen die paardrijden.

Sportstal: een bedrijf waar paarden staan waarmee wedstrijden worden gereden.

Vakbekwaam: hoeveel kennis iemand heeft van zijn vak.

Verenigd Koninkrijk: de combinatie van de landen Engeland, Schotland, Wales en Noord-Ierland.

Verzoekcertificaat: een document met eisen betreffende de import of export van goederen. Dit certificaat komt ter sprake indien tussen de landen geen vaste eisen zijn opgesteld. Bij een verzoekcertificaat dienen de relevante exporteisen nog opgehaald te worden bij het derde land, omdat deze nog niet bekend zijn.

Vesiculaire stomatitis: een virus bij paarden, runderen en varkens.

1 Inleiding

De mogelijke knelpunten die het uittreden van het Verenigd Koninkrijk (VK) uit de Europese Unie (EU) met zich meebrengt voor de Nederlandse paardenhandelaar, -transporteur en financiële adviseurs vormen het onderzoeksonderwerp dat wordt behandeld in dit afstudeerwerkstuk. Hiermee wordt inzicht geboden in de oplossingen voor deze knelpunten.

Als gevolg van het uittreden van het VK uit de EU, ook wel Brexit genoemd, is deze soevereine staat vanaf 1 januari 2021 formeel gezien een derde land. Het gevolg hiervan is dat de regelgeving rondom de Nederlandse paardenexport naar het VK is veranderd. De Brexit heeft alsmede hierdoor impact op de Nederlandse economie (Jafari & Britz, 2020).

De Brexit brengt financiële veranderingen met zich mee voor de exportprocedure voor de Nederlandse paardenhandelaar, die hierdoor langer en ingewikkelder wordt. Om paarden te kunnen exporteren, zijn hiervoor meer documenten vereist en worden de kosten hiervan hoger, onder andere de bijkomende dierenartskosten (Van Berkum, Jongeneel, Vrolijk, Van Leeuwen, & Jager, 2016).

Uit onderzoek van Countus is gebleken dat als gevolg van de Brexit onzekerheden zijn ontstaan onder personen en bedrijven die betrokken zijn bij de paardenexport naar het VK. Hierbij gaat het om paardenhandelaren, -transporteurs en accountants (Countus, 2021). Door onderzoek te doen naar de knelpunten die zijn ontstaan, kan in kaart worden gebracht welke punten in de regelgeving verduidelijkt of vereenvoudigd dienen te worden.

De in Nederland gefokte paarden zijn geliefd voor de paardensport. De World Breeding Federation For Sport Horses Ranking, een federatie voor dressuur-, spring- en eventingpaarden, heeft het Koninklijk Warmbloed Paardenstamboek Nederland (KWPN) wederom uitgeroepen tot het beste stamboek over de periode 1 oktober 2019 tot en met 30 september 2020 (KWPN, 2020). Uit de lijst van best verdienende sportpaarden, gerekend vanaf januari 2019 en opgesteld door het paardenplatform HorseTelex, staan drie door de KWPN gefokte paarden in de top vijf (HorseTelex, 2021).

Met jaarlijks tienduizend veulens is het KWPN een van de grootste stamboeken ter wereld (KNHS, 2017). Ook behalen deze KWPN-paarden regelmatig successen in de top drie van bijvoorbeeld de Olympische Spelen, Wereldbekerfinale of andere Grand Prix-wedstrijden. Op deze wedstrijden verdienen de individuele paarden punten, waardoor de volgorde van succes kan worden opgesteld (WBFSH, 2019).

Door voorgaande successen is het Nederlandse paard over de gehele wereld een veelgevraagd sportpaard. In 2019 werd vanuit Nederland voor ruim € 310.000.000 aan verkochte sport- en fokpaarden naar het buitenland geëxporteerd, wat Nederland de op vier na grootste exporteur ter wereld maakt. Van dit bedrag was € 15.000 afkomstig uit het VK (ITC, 2020).

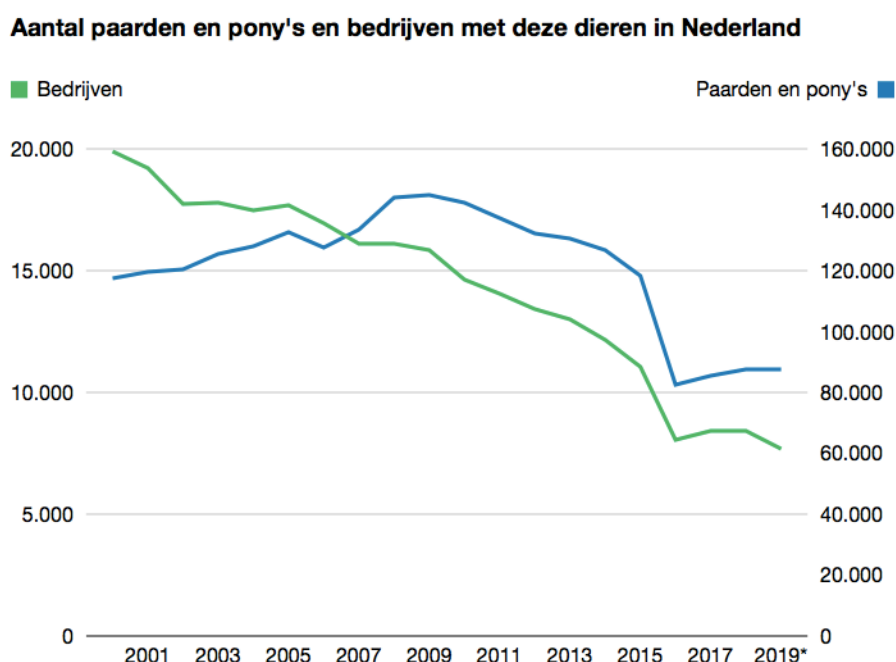
Vergeleken met de totale export van sport- en fokpaarden vanuit Nederland naar de rest van de wereld vormde de export naar het VK in 2019 5,2% van de totale omzet. Wanneer gekeken wordt naar andere landen, stond het VK daarmee op de derde plaats. Met respectievelijk 61% en 5,4% hadden de Verenigde Staten (VS) en België hierin een groter aandeel dan het VK (ITC, 2020).

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt: ‘Hoe kunnen de mogelijke knelpunten omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk, die als gevolg van de Brexit voortvloeien uit het vernieuwde wettelijke protocol, worden opgeheven?’ Om deze te kunnen beantwoorden, dient onderzoek te worden gedaan naar de wensen en vragen die de Nederlandse paardenhandelaar, -transporteurs en accountancy-ondernemingen hebben en naar welke knelpunten zij ondervinden.

In hoofdstuk 2 worden de aard en de inhoud van het onderzoek beschreven, waarbij de deelvragen worden besproken. Hoofdstuk 3 geeft de resultaten van het onderzoek weer. In hoofdstuk 4 komt de discussie aanbod en in hoofdstuk 5 wordt de conclusie en aanbeveling beschreven.

1.1 Het theoretisch kader

In Nederland worden 88.000 paarden gereden of verzorgd door particuliere en professionele ruiters. Vergeleken met eerdere jaren is dit aantal gedaald, zoals te zien is in Figuur 1 (Stomps, 2019). Jaarlijks vinden 765.000 wedstrijdstarts plaats, verdeeld over de 50.000 wedstrijdruiters die Nederland telt (KNHS, 2017).

Figuur 1. Aantal paarden en pony's en bedrijven met deze dieren in Nederland

Noot: Herdrukt van Stomps, M(2019, december 7). *Betere paarden brengen weer geld in het laatje*. Opgehaald van [Nieuweoogst.nl](https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2019/12/07/betere-paarden-brengen-weer-geld-in-het-laatje): <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2019/12/07/betere-paarden-brengen-weer-geld-in-het-laatje>

De paardenliefhebbers zijn op te splitsen in vier groepen:

1. Zij die het minst met de paarden bezig zijn. Meestal zijn dit de personen wiens kinderen hier hoofdzakelijk in geïnteresseerd zijn.
2. Zij die op meerdere manieren bezig zijn met de paarden en een zeer hechte band hebben met het paard. Deze groep bestaat voornamelijk uit vrouwen en besteedt de meeste tijd aan de paarden.
3. Zij die vanuit huis het meest bekend zijn met paarden. Deze groep bestaat grotendeels uit mannen en het gaat hierbij hoofdzakelijk om fokkers, handelaren en leveranciers voor wie de paarden de voornaamste inkomstenbron zijn.
4. Zij die via de manege in aanraking komen met paarden. Deze personen rijden voornamelijk endurance of reining (Van Wijk-Jansen, Visser-Riedstra, Verstegen, & Kortstee, 2009).

In de sector gaat € 2.000.000.000 om, te verdelen over primaire en secundaire verdiensten. Dit houdt in dat aan de paardensector geld verdiend kan worden, bijvoorbeeld door stallen te verhuren of de functie te bekleden van accountant binnen een hippisch bedrijf. Daarnaast kan aan de paarden zelf verdiend worden door ze te verkopen. Op deze manier is de paardensector de voornaamste inkomstenbron voor tienduizenden mensen in Nederland, die allen werken bij één van de achtduizend paardenbedrijven in het land (KNHS, 2017).

Voorheen vond de binnenlandse paardenhandel voornamelijk plaats via paardenmarkten. Oorspronkelijk werden via deze weg jaarlijks ruim vierduizend paarden aangevoerd, maar door de groeiende negatieve publieke opinie dalen deze aantallen steeds verder. Ook na het aanscherpen van de welzijnsvoorschriften voor de paarden is deze afname niet gestopt. Tegenwoordig worden paarden daardoor zowel binnenlands als internationaal hoofdzakelijk verkocht via websites, sociale media, veilingen en het eigen netwerk (Raad voor Dierenaangelegenheden, 2017).

Een professionele paardenhandelaar moet zijn aangesloten bij het Bedrijfschap Handel in Vee (BHV). Binnen de paardenhandel zelf bestaan daarnaast twee andere organisaties die de Nederlandse handelaren ondersteunen: de Centrale Bond van Paardenhandelaren (CEBOPA) en de Vereniging van Sporthandelaren Nederland (VSN) (Rijksen & Visser-Riedstra, 2005).

Het internationale paardentransport wordt voornamelijk uitgevoerd door officiële transporteurs. Dit zijn bedrijven of individuen die zich kunnen aansluiten bij een vereniging zoals Vereniging Paarden Export en Transport Nederland (VPETN). Bij de VPETN zijn vijftien bedrijven aangesloten die naast het uitvoeren van het paardentransport ook paardensperma en -embryo's internationaal vervoeren (VPETN, 2020).

Het is onbekend wat de specifieke verkoopcijfers zijn binnen Nederland, aangezien deze per paard significant verschillen. Daarnaast schommelen de normale prijzen elk jaar sterk. In 2019 was de standaardprijs voor een jong rijpaard minimaal € 15.000. De verkoop van deze paarden vindt hedendaags voornamelijk plaats via websites, sociale media en het eigen netwerk (Stomps, 2019).

Bij meer dan de helft van de verkochte paarden, namelijk 70%, is sprake van export (HAS, 2016). Zoals eerder aangegeven werd in 2019 voor ruim € 310.000.000 aan paarden vanuit Nederland naar het buitenland geëxporteerd. Amerika had hierin het grootste aandeel, namelijk € 194.000.000. Op de tweede plaats staat België met circa € 21.000.000 en op de derde plek het VK met € 15.000.000. Daarnaast werd voor ruim € 10.000.000 geëxporteerd naar Duitsland. Deze aantallen staan ook weergegeven in Figuur 2.

Als een paard aan een koper in het buitenland verkocht wordt, verandert zijn vaste locatie. Het kan dus ook naar een ander land geëxporteerd worden, waarbij onderscheid gemaakt kan worden tussen landen binnen en buiten de EU.

13

De eerste stap om een paard naar een land binnen de EU te kunnen exporteren, moet het paard geïdentificeerd worden dit kan doormiddel van een transponder en een paspoort. Dit paspoort moet zijn uitgereikt door een stamboek dat is erkend door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en hiermee door de EU. Indien het dier geen paspoort bezit, is vrij verkeer verboden en dient alsnog een erkend paspoort aangevraagd te worden. Voor deze aanvraag moet het paard vallen binnen de criteria van het gekozen stamboek en passen in het specifieke karakter. Ook kan het paspoort aangevraagd worden bij andere instanties, zoals de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (KNHS).

In dit paspoort dienen de volgende punten beschreven te worden:

- de naam van het paard;
- de kleur van het paard;
- het ras van het paard;
- de afstamming van het paard;
- de geboortedatum van het paard;
- de datum waarop het document geldig is verklaard;
- de plaats waar het paard gefokt is;
- de naam van de fokker, inclusief handtekening en stempel;
- de naam van de instantie, inclusief adres en telefoon- en faxnummer;
- de signaleringen van het paard, opgemaakt toen het nog bij de moeder was;
- de handtekening van een erkende dierenarts.

De tweede stap houdt in dat het paard gekeurd moet worden door een NVWA-erkende dierenarts. Deze dierenarts controleert ten eerste of de combinatie paard en paspoort klopt. Met behulp van een chiplezener worden de chipnummers in het paard en in het paspoort met elkaar vergeleken. Daarnaast wordt de gezondheid van het paard gecontroleerd door op klinische symptomen te onderzoeken.

Naast de gezondheid van het paard controleert de dierenarts ook op de aanwezigheid van een medicijnverklaring. Hierin wordt aangegeven of het dier medicatie heeft binnengekregen, wat zou inhouden dat het niet langer gebruikt mag worden voor de slacht voor humane consumptie. De paspoorten die zijn afgegeven na het jaar 2004 bevatten hiervoor een eigen hoofdstuk; paspoorten die eerder zijn afgegeven, bevatten dit echter niet, wat inhoudt dat bij deze gevallen een medisch inlegvel dient te worden toegevoegd.

Daarnaast gaat de dierenarts na of het paard minimaal zes maanden voor de exportdatum niet in aanraking is geweest met aangifteplichtige ziektes, zoals dourine, glanders, Eastern equine encephalomyelitis, equine infectieuze anemie, vesiculaire stomatitis, hondsdoelheid, Afrikaanse paardenpest en miltvuur (Raad van de Europese Unie, 1990). Wanneer de stappen succesvol zijn doorlopen en het paard niet in contact is geweest met aangifteplichtige ziektes, mag het geëxporteerd worden naar de nieuwe verblijfplaats binnen de EU.

Wanneer sprake is van export naar een land buiten de EU, ook wel een derde land genoemd, dienen deze export en het paard te voldoen aan de desbetreffende regelgeving. In overeenkomst met een aantal derde landen heeft Nederland bindende certificaten opgesteld betreffende de exporteisen. Per land verschillen deze eisen ten aanzien van de stal, het land en het individuele paard. Dit is afhankelijk van de gezondheidsstatus van zowel het exporterende en importerende land als potentiële vereiste export- of importvergunningen.

Aangezien deze eisen verschillen per land, is het van belang dat voorafgaand aan elke export wordt onderzocht of er een bindend certificaat bestaat en, zo ja, welke eisen hierin zijn vastgelegd. Door het gebrek aan standardeisen wordt het voor de exporteur die naar derde landen exporteert onduidelijker waaraan moet worden voldaan (NVWA, 2021).

Als er geen bindend certificaat bestaat, kan een verzoekcertificaat worden opgesteld. Verzoekcertificaten verschillen eveneens per land, aangezien het ook hier documenten met exporteisen betreft. Deze eisen zijn opnieuw verschillend per locatie, het land en het individuele paard, waarbij de inhoud afhankelijk is van de gezondheidsstatus van het importerende en exporterende land als van de potentiële vereiste vergunningen voor export en import. Een verzoekcertificaat komt tot stand door middel van overleg tussen de importeur en exporteur van het paard. Het wordt opgesteld door de NVWA en kan de vorm aannemen van een publiek verzoekcertificaat, dat voor de gehele sector geldt, alsmede van een privaat verzoekcertificaat, dat slechts voor één specifiek bedrijf relevant is. Het nadeel van een verzoekcertificaat is de onzekerheid die dit met zich meebrengt, aangezien de eisen per exportsituatie kunnen veranderen. Als gevolg hiervan dient de exporteur per individuele export een verzoekcertificaat aan te vragen.

Het verschil tussen exports binnen de EU en naar derde landen is hoe overzichtelijk de gestelde eisen zijn. Voor exports binnen de EU bestaan standardeisen, terwijl deze in het geval van exports naar derde landen per land verschillen. De enige verplichting die hierbij vaststaat, is dat het paard altijd over een paspoort dient te beschikken (MVO, 2015).

Als gevolg van het uittreden van het VK uit de EU wordt deze soevereine staat formeel beschouwd als derde land, waardoor het een eigen wetgeving heeft omtrent de goederenimport. Paarden vallen hieronder. Momenteel is bij de export nog sprake van een verzoekcertificaat, omdat de afspraken tussen de landen nog niet vaststaan. Dit verzoekcertificaat moet standaard worden aangevraagd door de exporteur, in dit geval de paardenhandelaar.

De eerste stap voor de paardenhandelaar is om te beschikken over een Economic Operator Registration and Identification-nummer, ook wel een EORI-nummer genoemd. Dit is een identificatienummer dat het bedrijf nodig heeft bij zaken met de douane. Dit nummer moet eenmalig aangevraagd worden bij de Belastingdienst en kan daarna bij elke export gebruikt worden.

Voor het importeren van paarden in het VK worden invoertarieven gehanteerd. Deze kosten worden verrekend bij de importeur. Voor export vanuit Nederland betekent dit dat de verkoopprijs met 20% wordt verhoogd. Dit percentage wordt berekend aan de hand van de verkoopprijs. Van exporttarieven is geen sprake; het btw-tarief blijft als voorheen 0%. Deze stap is voornamelijk van belang voor de accountant (Measures and restrictions for importing into the UK under the UKGT, 2021).

De tweede stap die de paardenhandelaar moet nemen, is om vroegtijdig een exportaanvraag te doen. Indien de export niet tijdig wordt geregistreerd, kunnen de dierenarts en de NVWA geen controle meer uitvoeren. In dit geval moet de controle worden uitgevoerd bij een van de Grenscontroleposten. Aangezien in Nederland slechts twee controleposten voor levende dieren bestaan, kan dit ertoe leiden dat de export van het paard vertraagd wordt (Theunissen, 2020).

Stap drie houdt in dat de paarden over identificatiedocumenten dienen te beschikken, zoals een paspoort. Daarnaast moeten zij in het bezit zijn van een exportcertificaat. Dit certificaat is beschikbaar via de systemen van eCertNL en is geldig voor dieren uit de lidstaten van de EU. De handelaar moet dit certificaat aanvragen, maar om toegang te krijgen tot dit systeem, moeten eerst enkele stappen worden doorlopen. Dit kan worden gedaan via de website van de NVWA.

Om toegang te krijgen tot het eCertNL-systeem, dient eerst een eHerkenning te worden aangevraagd. Dit is een digitaal identificatiemiddel. Hiermee kan vervolgens een klantnummer worden aangevraagd door een formulier in te vullen. Daarna kunnen de inloggegevens voor eCertNL worden aangevraagd, waarmee ingelogd kan worden om tot slot het certificaat aan te vragen (NVWA, 2021).

Stap vier betreft de aanvraag van nieuwe vergunningen, getuigschriften en certificaten. Vanaf 1 januari 2021 moeten transporteurs in het bezit zijn van vervoerdersvergunningen, getuigschriften van vakbekwaamheid en goedkeuringscertificaten voor vervoersmiddelen. Indien deze door lidstaten van de EU zijn afgegeven, zijn deze niet langer geldig voor export naar het VK. Deze documenten moeten tegenwoordig online worden aangevraagd door de transporteur en afgegeven door de douane van het VK (HMRC). De transporteur kan dit regelen via het Portbase-platform.

De vijfde stap die de paardenhandelaar moet doorlopen is het regelen van een afspraak met een door het NVWA-erkende dierenarts, om een gezondheidscertificaat voor het paard te verkrijgen. Hierin komen meerdere verklaringen aan bod en staat beschreven aan welke eisen het dier hoort te voldoen om het VK te mogen betreden.

Een officiële dierenarts is verplicht een certificaat (Bijlage 1) te ondertekenen waarin verklaard wordt dat het paard voldoet aan de regelgeving betreffende de gezondheid. Het paard wordt voor dit certificaat ten eerste gecontroleerd op klinische symptomen van potentiële infecties of ziektes die het met zich mee kan dragen.

Verder zijn regels opgesteld betreffende de herkomst van het paard. Het mag niet afkomstig zijn van een vestiging waar een van de bestrijdingsplichtige ziektes is geconstateerd. Hierbij gaat het om de ziektes dourine, glanders, Eastern equine encephalomyelitis, equine infectieuze anemie, vesiculaire stomatitis, hondsdoelheid en miltvuur. Het paard mag daarnaast niet in contact zijn gekomen met een ander paard dat besmet is geweest met een van de bestrijdingsplichtige ziektes. Dit is verboden tot vijftien dagen voor het opstellen van de certificering (Limb & Loeb, 2020).

Naast de eerder beschreven bestrijdingsplichtige ziektes is het verboden om een paard te exporteren vanuit een land waar gevaar heerst voor de Afrikaanse paardenpest. Hiertegen mag het paard ook niet gevaccineerd worden, tenzij de vaccinatie minimaal twee maanden voor de certificering heeft plaatsgevonden of op de pre-exportisatievoorziening is uitgevoerd (NVWA O&O, team Import & export, 2021).

Het verschil tussen de eerdere en huidige exporteisen bevindt zich hoofdzakelijk in de desbetreffende regelgeving, de benodigde formulieren en de nieuwe eisen waaraan voldaan moet worden. De eisen die na de Brexit zijn vastgesteld, zijn uitgebreider en nemen meer tijd in beslag dan de oorspronkelijke eisen. De handelaar moet meer stappen ondernemen om een paard succesvol te exporteren, namelijk het indienen van de aanvraag voor een OERI-nummer en het maken van de melding bij NVWA. Voor transporteurs zijn de te ondernemen stappen eenmalig. Wanneer zij de benodigde vergunningen, getuigschriften en certificaten in hun bezit hebben, kunnen zij hier gebruik van blijven maken. Voor de accountant verandert weinig, doordat de percentages ook na de Brexit naar verwachting hetzelfde zullen blijven.

De Brexit kan als gevolg hebben dat export naar het Verenigd Koninkrijk wordt tegengehouden. Naar verwachting wordt namelijk een maximum gesteld op de export van dieren. Voor de Britse koper houdt dit in dat deze minder paarden kan importeren vanuit landen buiten het VK, met als gevolg dat de verkoop naar het VK naar alle waarschijnlijkheid vermindert (Britisch Veterinary Association, 2018).

Daarnaast wordt verwacht dat er voor het jaar 2025 geen concrete afspraken zullen zijn gemaakt waar zowel de EU als het VK mee akkoord gaat, waardoor de huidige regelgeving nog kan veranderen. Ook ontstaat hierdoor onzekerheid, wat terug te zien kan zijn in de cijfers rondom de handel naar het VK (Van Berkum & Terluin, Brexit: Verkenning van de gevolgen voor de Nederlandse agrosector, 2016).

Uit onderzoek van Countus is gebleken dat er door de Brexit sprake is van onzekerheid binnen de paardensector, waarbij naar verwachting voornamelijk de import en export beïnvloed zullen worden. Voorheen bestond een standaardlijst met eisen waaraan betrokkenen dienden te voldoen. Als gevolg van de Brexit is deze lijst niet langer van toepassing en moet nu aan andere regels worden voldaan. Dit zorgt voor vragen bij de paardenhandelaren, -transporteurs en accountants (Countus, 2021).

Concluderend kan er vastgesteld worden dat er bekend is dat:

- er grote aantallen paarden werden geëxporteerd naar het VK;
- er tegenwoordig veel vraag is naar Nederlandse paarden,
- het VK is een derde land geworden;
- er als gevolg van de Brexit wettelijke eisen zijn veranderd;
- er onzekerheid is over de toekomstige eisen;
- er onzekerheid is hoeveel paarden er in de toekomst het VK toegelaten zullen worden.

Het onderzoek heeft een maatschappelijke relevantie, de resultaten van het onderzoek kan de onzekerheden van de paardenhandelaren, transporteurs en accountants aan het licht brengen. Naar aanleiding van het opvolgen van de adviezen kan het proces voor de betrokkenen vereenvoudigd worden.

1.2 Knowledge gap

Het is onbekend welke knelpunten de paardenhandelaren, -transporteurs en accountants specifiek ondervinden tijdens de export naar het VK en of zij alle stappen en benodigde documenten duidelijk achten. Met behulp van dit onderzoek wordt het antwoord op deze kwesties aan het licht gebracht en kan worden bepaald op welke punten volgens de betrokkenen verduidelijking vereist is.

1.3 De opbouw van het onderzoek

Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden, is het van belang om samen te werken met de Nederlandse paardenhandelaren, -transporteurs en accountants door contact met hen te leggen en interviews af te nemen. Deze contacten kunnen worden opgebouwd vanuit het eigen netwerk. Alleen het onderwerp export wordt hierbij besproken. Onderwerpen zoals import, verkoop of het aanbieden van diensten komen in het rapport niet aan bod, om validiteit van het onderzoek te waarborgen.

In dit afstudeerwerkstuk wordt dieper ingegaan op de onzekerheden waar de paardenhandelaar, -transporteur en accountants die betrokken zijn bij de paardenexport naar het VK naar aanleiding van de Brexit tegenaanlopen.

Door contact op te nemen met deze partijen die geregeld te maken krijgen met de paardenexport naar het VK, kunnen hun onzekerheden en knelpunten in kaart worden gebracht en hiervoor oplossingen worden ontwikkeld. Zo kunnen organisaties als Land- en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO) beoordelen welke richtlijnen verduidelijkt dienen te worden.

Naar aanleiding van de interviews wordt een beeld geschetst van de onzekerheden die de betrokkenen ervaren bij het paardenexport naar het VK.

Het rapport kan de doelgroep adviseren over de manier waarop zij eventuele knelpunten die naar aanleiding van de Brexit zijn ontstaan kunnen oplossen, de doelgroep bestaat uit organisaties als LTO, CEBOPA, VSN en BHV.

De hoofdvraag van dit afstudeerwerkstuk luidt: 'Hoe kunnen de mogelijke knelpunten omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk, die als gevolg van de Brexit voortvloeien uit het vernieuwde wettelijke protocol, worden opgeheven?'

Om deze hoofdvraag te beantwoorden, zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. Welke knelpunten ervaart de Nederlandse paardenhandelaar omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?
2. Welke knelpunten ervaren de Nederlandse transporteurs omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?
3. Welke knelpunten ervaren de accountants omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?
4. Op welke manier kunnen de ondervonden knelpunten worden opgelost?
5. Op welke manier kan de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk vereenvoudigd worden?

De doelstelling van dit onderzoek is om te bepalen welke knelpunten de betrokkenen bij de paardenexport naar het VK mogelijk ervaren als gevolg van de Brexit. Hiervoor dienen semigestructureerde interviews, ook wel diepte-interviews genoemd, afgenomen te worden onder de paardenhandelaren, -transporteurs en accountants die hierbij betrokken zijn. Wanneer bekend is wat de knelpunten zijn, worden de oplossingen en potentiële vereenvoudigingen beschreven om de eerdergenoemde organisaties op basis hiervan te kunnen adviseren.

2 Aanpak

Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden, zijn deelvragen opgesteld. Deze zijn elk beantwoord door interviews af te nemen of literatuuronderzoek uit te voeren.

2.1 De deelvragen

Hieronder staan de verschillende deelvragen beschreven, elk met een eigen onderzoeksmethode.

2.1.1 Deelvraag 1

De eerste deelvraag luidt: 'Welke knelpunten ervaart de Nederlandse paardenhandelaar omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?' Door middel van deze vraag wordt een beeld geschetst van de knelpunten die de Nederlandse paardenhandelaar ondervindt.

Om deze vraag te kunnen beantwoorden, werden semigestructureerde interviews afgenomen onder drie Nederlandse paardenhandelaren die al minimaal vijf jaar zakendoen met het VK. In deze interviews werd ingegaan op de knelpunten die zij persoonlijk ervaren omtrent de export naar het VK, zowel voorafgaand aan als na de Brexit. De volledige vragenlijst is terug te vinden in Bijlage 2.

2.1.2 Deelvraag 2

Met de tweede deelvraag worden de knelpunten aangekaart die de Nederlandse transporteurs ondervinden bij de export naar het VK. Deze vraag luidt: 'Welke knelpunten ervaren de Nederlandse transporteurs omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?'

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden, werden semigestructureerde interviews afgenomen onder twee Nederlandse transporteurs om een beeld te schetsen van de knelpunten en onzekerheden die zij ervaren. Daarnaast werd aandacht besteed aan de ervaringen van de transporteur voorafgaand aan de Brexit, om het verschil tussen de oorspronkelijke en de hedendaagse situatie te demonsteren. De volledige vragenlijst is terug te vinden in Bijlage 3.

2.1.3 Deelvraag 3

De derde deelvraag geeft een beeld van de knelpunten die de accountants ervaren bij de export naar het VK. Deze luidt: 'Welke knelpunten ervaren de accountants omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?'

De deelvraag wordt beantwoord met behulp van semigestructureerde interviews, die afgenomen werden onder twee accountants die de paardenhandelaren ondersteunen. Op basis hiervan wordt een beeld gecreëerd van de vragen van de klanten en de persoonlijke knelpunten van de accountant, zowel voor als na de Brexit. De volledige vragenlijst is terug te vinden in Bijlage 4.

2.1.4 Deelvraag 4

De vierde deelvraag luidt: 'Op welke manier kunnen de ondervonden knelpunten worden opgelost?'. Met het antwoord op de deelvraag kan worden bepaald hoe de knelpunten die de betrokkenen ervaren, kunnen worden opgelost. Dit antwoord wordt gegenereerd op basis van literatuuronderzoek, dat werd uitgevoerd afhankelijk van de antwoorden die tijdens de interviews werden gegeven.

2.1.5 Deelvraag 5

De vijfde deelvraag luidt: 'Op welke manier kan de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk vereenvoudigd worden?' Door de oplossingen voor de knelpunten te beschrijven, kunnen adviezen worden gegenereerd voor organisaties zoals LTO, CEBOPA, VSN en BVH. Deze deelvraag wordt beantwoord aan de hand van de gevonden antwoorden op deelvraag 4.

2.2 Zoekplan voor deelvraag 4 en 5

Het volgende zoekplan is gebruikt bij het uitvoeren van het literatuuronderzoek voor deelvraag 4 en 5. De trefwoorden en organisaties die tijdens het literatuuronderzoek gebruikt zijn, staan weergegeven in Tabel 1. Alle tref- en zoekwoorden worden ook naar het Engels vertaald om ook artikelen uit het VK te kunnen vinden.

Tabel 1. Tref- en zoekwoorden en organisaties voor het literatuuronderzoek

Tref- en zoekwoorden	Organisaties
Brexit	NVWA
Verenigd Koninkrijk (VK)	RVO
Export/import	LTO
Paard(achtigen)	KVK
Paardensector	Countus
Handel	DEFRA
Douane	LTO
Wetten	CEBOPA
Regelgeving	VSN
Referendum	BVH
Transport	VPETN

Tijdens het literatuuronderzoek lag de focus voornamelijk op regelgeving. Aangezien de volledige regelgeving in de EU-richtlijnen beschreven is, zijn andere artikelen overbodig. Deze artikelen ondersteunden het onderzoek door extra diepgang te bieden. Van de volgende richtlijnen is in het onderzoek gebruikgemaakt:

- PRDUV-68: het document voor de regelgeving omtrent de paardenexport na de Brexit.
- Richtlijn 2009/156/EG: het document met de richtlijnen voor veterinaire voorschriften voor de paardenexport binnen de EU.
- Wet voor dieren: het document met regels over het houden van dieren en gerelateerde onderwerpen.

Wanneer gebruik werd gemaakt van overige literatuur, gold hiervoor het criterium dat deze artikelen na september 2020 gepubliceerd dienen te zijn. Voor dit onderzoek was het namelijk van belang dat de bronnen actueel zijn. In de eerste maanden van het jaar 2020 was er minder duidelijkheid omtrent de situatie dan tegenwoordig.

Daarnaast waren er eisen vastgesteld voor de auteurs van de artikelen. Deze personen moesten kennis hebben over het vak of werkzaam zijn bij erkende organisaties. De gebruikte literatuur mag uitsluitend afkomstig zijn uit Nederland en het VK, met als reden dat de regelgeving in andere landen kan verschillen. De literatuur die mogelijk gebruikt konden worden, is terug te vinden in Tabel 2.

Tabel 2. Literatuur die gebruikt wordt voor het literatuuronderzoek

Auteur	Type bron	Datum	Titel webpagina	Terug te vinden via
NVWA	Webpagina	N.v.t	"Exporteren dieren en dierlijke producten naar Verenigd Koninkrijk vanaf 1 januari 2021"	https://www.nvwa.nl/onderwerpen/brexit/exporteren-dieren-en-dierlijke-producten-naar-verenigd-koninkrijk-na-brexit
Ad de Bruyn	Artikel van website	19 januari '21	"Brexit: paarden en btw"	https://www.abab.nl/artikelen/brexit-paarden-en-btw
Countus	Artikel van website	15 maart '21	"Brexit: de gevolgen voor paardentransport"	https://www.countus.nl/kenniscentrum/nieuws/brexit-de-gevolgen-voor-paardentransport
Pamela Thompson	Webpagina	N.v.t	"Movement of equines between the UK and the EU after Brexit"	https://www.beva.org.uk/Resources-For-Vets-Practices/Clinical-Practice-Guidance/Brexit-Guidance/Movements-of-equines

2.3 Resultaten

Het onderzoek is kwalitatief van aard, waarbij semigestructureerde interviews afgenomen zijn. Voor deze vorm van interviews is gekozen, aangezien hiermee een duidelijk en uitgebreid beeld geschetst kan worden van de meningen en ondervonden knelpunten van de betrokkenen. Naast dit kwalitatieve onderzoek wordt ook literatuuronderzoek uitgevoerd naar potentiële oplossingen voor de gevonden knelpunten om op basis hiervan adviezen te kunnen formuleren.

De interviewantwoorden worden getranscribeerd en met elkaar vergeleken. Naar aanleiding hiervan wordt een lijst met ondervonden knelpunten samengesteld. Voor deze knelpunten wordt door middel van literatuuronderzoek onderzocht of hiervoor een duidelijke oplossing te vinden is. Indien dit het geval is, wordt deze oplossing geformuleerd als antwoord van deelvraag 5; indien echter blijkt dat er geen oplossing te vinden is, wordt het advies gegeven om deze alsnog te formuleren. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt een rapport opgesteld, inclusief adviezen en aanbevelingen.

2.4 Kandidaten

In eerste instantie is er met behulp van het eigen netwerk en dat van familie gezocht naar kandidaten voor de interviews; dit geldt voor de paardenhandelaren, -transporteurs en accountants. Wanneer zou blijken dat er niet genoeg deelnemers gevonden kunnen worden, zou er verder worden gezocht via sociale media en door contact op nemen met de eerdergenoemde verenigingen en bedrijven.

Voor de paardenhandelaren is ervoor gekozen om drie semigestructureerde interviews af te nemen, waarbij vaste vragen worden gesteld aan alle drie de respondenten. Ook onder de transporteurs worden semigestructureerde interviews afgenomen om onder andere te bespreken welke knelpunten zij ondervinden. Naast de handelaren en transporteurs worden ook twee accountants geïnterviewd door middel van een semigestructureerd interview.

De genoemde aantallen zijn betrouwbaar doordat het gaat om experts, hierbij geldt dat er bij een betrouwbaar onderzoek per subgroep één of twee experts geïnterviewd moeten worden. (Benders, 2021) Er is gekozen om zowel twee transporteurs als twee accountants te includeren. Expertise in deze disciplines van de sector is namelijk beperkt. Bij de paardenhandelaren is dit niet het geval, dus is hierbij gekozen om drie personen te interviewen.

De betrouwbaarheid van het onderzoek wordt gewaarborgd door de interviews af te nemen met experts, er wordt geëist van de kandidaten dat ze minimaal tien jaar ervaring hebben met het exporteren van paarden naar het buitenland. Aanvullend wordt er geëist dat de personen vijf jaar ervaring hebben in het exporteren van paarden naar het VK, de reden hiervoor is dat deze personen een goed beeld hebben van de scenario's binnen en buiten de EU en voor en na de Brexit.

Daarnaast wordt de betrouwbaarheid en validiteit gewaarborgd door de herkomst van de kandidaten te monitoren, er wordt gezorgd dat de kandidaten verdeelt gevestigd zijn in Nederland. Op deze manier wordt er gewaarborgd niet alleen een beeld te krijgen van een gedeelte van Nederland.

De interviews werden opgenomen om de interviews terug te kunnen luisteren en zo de reacties in volledige teksten te kunnen beschrijven. Om onduidelijkheden te voorkomen zal er om verduidelijking worden gevraagd waar nodig.

De privacy van de bedrijven en personen wordt gegarandeerd door hun antwoorden te anonimiseren. Wanneer er derhalve wordt gerefereerd naar een uitspraak, wordt dan gebruikgemaakt van omschrijvingen als 'paardenhandelaar 1', 'transporteur 1' of 'accountant 1'.

Voorafgaand aan het interview zijn de kandidaat ingelicht over het doel van het onderzoek en dat de resultaten anoniem in het rapport komen te staan, om ervoor te zorgen dat de kandidaten oprecht de vragen beantwoorden. Op deze manier wordt niet alleen betrouwbaarheid gewaarborgd, maar ook validiteit. De resultaten van de interviews komen overheen met de oprechte mening van de kandidaat.

De kandidaat kregen de lijst met vragen voorafgaand aan het interview te zien, om ervoor te zorgen dat de personen voorbereid kunnen zijn. Door de vragen vooraf te zien krijgt de kandidaat de mogelijkheid om na te denken over de antwoorden, zo worden er oppervlakkige antwoorden voorkomen.

In de planning was tijd vrijgemaakt om de juiste interviewkandidaten te vinden. Deze kandidaten werden vervolgens benaderd door middel van telefonisch contact, zodat het belang van hun bijdrage kon worden toegelicht en eventuele vragen ter plaatste beantwoord konden worden. De interviews werden afgenomen door middel van persoonlijke gesprekken, maar indien de respondenten de voorkeur geven aan gesprekken via platforms als Skype of Teams, was dit ook mogelijk.

3 Resultaten

De resultaten zijn verzameld met behulp van het afnemen van de semigestructureerde interviews. Met de gegeven antwoorden wordt onder andere inzicht gegeven in de knelpunten van de paardenhandelaren, -transporteurs en accountants. De volledige interviews met de paardenhandelaren zijn te vinden in Bijlage 5. De volledige interviews met de transporteurs zijn terug te vinden in Bijlage 6. De volledige interviews met de accountants zijn terug te vinden in Bijlage 7. Naast het afnemen van de interviews is er literatuuronderzoek uitgevoerd. Hierin is onderzoek gedaan naar de oplossingen voor de ondervonden knelpunten. Deze oplossingen zijn onderdeel van de adviezen aan organisaties als LTO, CEBOPA, VSN en BHV.

3.1 De knelpunten van de paardenhandelaren

Uit de semigestructureerde interviews met drie paardenhandelaren is gebleken dat voorafgaand aan de Brexit vrijwel geen knelpunten waren betreft de export naar het VK. Uit de interviews met paardenhandelaren blijkt dat er voorkeur is voor het verkrijgen van informatie via sociale media en internet. Paardenhandelaar 1 geeft bijvoorbeeld aan dat zij de meeste informatie verkrijgt via sociale media, waarbij het gaat om voor haar nieuwe informatie. Naar aanleiding van de Brexit zijn meerdere knelpunten gemeld.

3.1.1 De kosten

De handelaren geven aan dat de hoge kosten meerdere problemen opleveren. Paardenhandelaar 3 geeft aan dat hem meerdere keren is gevraagd om een deel mee te betalen van de kosten voor het transporteren van het paard, met als gevolg dat de verkoopprijs van het paard lager wordt. Hierdoor denkt hij er soms aan om de vraagprijs te verhogen wanneer het bekend is dat de geïnteresseerde uit het VK komt.

Ook de andere paardenhandelaren geven aan regelmatig de vraag te hebben over de verdeling en hoogte van de kosten voor het exporteren van de paarden. De paardenhandelaren merken dat als gevolg van de hoge kosten er vanuit het VK minder interesse is in de Nederlandse paarden.

3.1.2 De benodigde documenten

Voor de paardenhandelaren was het onbekend welke documenten door de koper, verkoper of het transportbedrijf geregeld moeten worden. Ook zorgt eCertNL voor vragen. De handelaren geven aan dat er een handleiding bestaat. Het nadeel van deze handleiding is dat het onduidelijk is waar het bestand online te vinden is.

Om het knelpunt betreffende de documenten op te lossen wordt er voornamelijk veel eigen onderzoek gedaan op internet of wordt er contact op genomen met transporteurs of accountants.

3.1.3 De financiële afhandeling van de verkoop

De handelaren geven aan dat er behoefte is aan verduidelijking van de regelgeving betreft de financiën. Paardenhandelaar 2 geeft aan weleens vragen te hebben aan de financiële adviseurs over het opstellen van de facturen. De paardenhandelaren geven aan dat het daarnaast voornamelijk gaat over vragen rondom de btw-regelgeving, maar ook welke punten extra bijgehouden moeten worden in de administratie.

3.2 De knelpunten van de transporteurs

Uit de semigestructureerde interviews met twee transporteurs is gebleken dat er in de afgelopen tien jaar vrijwel geen knelpunten waren betreft de export naar het VK. Het gaat hierbij om de tijd voor de Brexit. Zij geven aan dat de reden hiervoor is dat er vrijwel geen documenten vereist waren voor de export. De voorkeur voor het inlichten over de mogelijke oplossing is via de mail, internet of het publiceren in vaktijdschriften. De transporteurs ervaren naar aanleiding van de Brexit wel een aantal knelpunten bij het exporteren van paarden.

3.2.1 De wachttijden

Als gevolg van het opnieuw moeten behalen van de certificaten en overige papieren voor de voertuigen is het grootste knelpunt ontstaan. Ieder voertuig moet namelijk gekeurd worden op locatie van de douane in het VK. Hiervoor is momenteel een wachttijd van vijf tot zes weken. De transporteurs hebben geen invloed op de langere wachttijden; ze geven aan dat het een kwestie van wachten is totdat alle transporteurs voor hen geholpen zijn.

3.2.2 De hoge kosten voor het transport

De transporteurs benoemen dat het opnieuw aanvragen van de verschillende documenten voor problemen zorgt. Naast de wachttijden zorgt het ook voor hogere kosten. De transporteurs geven aan dat door deze hogere kosten minder paarden worden geëxporteerd naar het VK.

Voor de transporteur is het niet mogelijk het desbetreffende knelpunt zelf te verhelpen. Transporteur 1 geeft aan de kosten graag lager te zien voor de klanten, maar de eigen kosten te zullen doorberekenen in de kostprijs van de dienst die zij uitvoeren. Met als gevolg dat de kostprijs hoger wordt voor de klant.

3.2.3 De toegankelijkheid rondom de financiële afwikkeling

De transporteurs krijgen vaker de vraag van klanten wat geregeld moet worden voor de export. De transporteurs merken op dat zij denken dat het voor de klanten moeilijk is om het overzicht te bewaren. Transporteur 2 geeft aan dat naast de benoemde knelpunten ook de regelgeving over de financiën eenvoudiger gepubliceerd zou kunnen worden, bijvoorbeeld de btw-regelgeving.

3.3 De knelpunten van de accountants

Uit de interviews blijkt dat de accountants zowel voor als na de Brexit knelpunten ondervinden. De knelpunten die ondervonden worden, sluiten aan bij het financiële aspect van de export en niet bij de export zelf. Ze geven aan voorkeur te hebben voor het ontvangen van de nieuwe informatie via de mail of internet.

3.3.1 De financiële aspecten van de verkoop

De accountants geven aan dat zij voor de Brexit vragen kregen van klanten over het opstellen van facturen en de btw-regelgeving. De accountants zochten bij het oplossen van die knelpunten ondersteuning bij fiscaal adviseurs of hadden hier zelf hier genoeg kennis over.

Na de Brexit is er sprake van meerdere knelpunten, waarbij er vragen zijn van de accountants zelf en van klanten. Ook hierbij zijn er vragen over het opstellen van de facturen, welke kosten er komen kijken bij de export, de extra eisen van de administratie en de btw-regelgeving. De wens bestaat om een duidelijk overzicht te hebben van de btw-regelgeving, waarin wordt beschreven wat de uitleg is van de meest gestelde vragen.

3.4 De uitwerking van de knelpunten

De volgende knelpunten omtrent export hebben volgens de betrokkenen verduidelijking of vereenvoudiging nodig:

- de kosten voor de export, ondervonden door de paardenhandelaren en transporteurs,
- de documenten en certificaten die geregeld moeten worden, ondervonden door de paardenhandelaren,
- het eCertNL-systeem, ondervonden door de paardenhandelaren,
- de wachttijden voor de transporteurs, ondervonden door de transporteurs,
- het opstellen van een factuur en het bijhouden van extra administratie, ondervonden door de paardenhandelaren en accountants,
- de btw-regelgeving/omzetbelasting, ondervonden door de paardenhandelaren, transporteurs en accountants.

In dit hoofdstuk wordt literatuuronderzoek gedaan naar de uitwerkingen van de knelpunten.

3.4.1 De kosten

Als gevolg van de extra documenten die naar aanleiding van de Brexit vereist zijn, worden de kosten voor de export hoger. Voorheen waren de kosten voor een eenvoudig transport rond de € 500 en tegenwoordig zullen de kosten komen op ruim € 1017. De kosten na de Brexit zijn opgedeeld door de volgende kostenposten:

- De transportkosten van € 465
- De kosten voor het verkrijgen van het exportcertificaat van € 45
- De fiscale papieren van € 175
- De kosten voor de controle van de NVWA-dierenarts (inclusief het gezondheidscertificaat) van ruim € 210
- De toeslag voor het aanvragen van het exportcertificaat via het eCertNL-systeem van € 6,30
- De administratiekosten van € 33,76
- De extra kosten na afgeven van het exportcertificaat € 47,66

Deze kosten zijn exclusief de overige dierenartskosten en onvoorziene kosten (NVWA, 2021). Bij het berekenen van de kosten wordt er gerekend op een inspectie van de NVWA-dierenarts van maximaal 1 uur en de extra werkzaamheden die zo minimaal mogelijk zijn.

3.4.2 De documenten en certificaten voor de paardenhandelaar

Het tweede ondervonden knelpunt gaat over de documenten die geregeld moeten worden voor het exporteren van een paard. Wanneer de handelaar een paard wil exporteren moet er ten eerste een EORI-nummer aangevraagd worden, om vervolgens de exportaanvraag uit te kunnen voeren bij het NVWA.

Het eerste document dat nodig is voor het exporteren van een paard is het paspoort, dat het paard verplicht dient te bezitten. Wanneer het paard dit niet heeft kan de huidige eigenaar dit aanvragen bij een passend NVWA erkend stamboek of het KNHS.

Het tweede document dat nodig is bij de export is een exportcertificaat om het VK binnen te mogen komen. Dit certificaat kan aangevraagd worden door middel van het eCertNL-systeem.

Vervolgens kan de afspraak met de NVWA-dierenarts gemaakt worden om een gezondheidsverklaring te ontvangen. Deze gezondheidsverklaring is een van de benodigde documenten die voor de export aanwezig dienen te zijn.

3.4.3 Het eCertNL-systeem

Ook eCertNL is een knelpunt dat ondervonden wordt door de betrokkenen. Met het systeem kunnen de aanvragen en afgiften van de exportcertificaten uitgevoerd worden. Om toegang te krijgen tot eCertNL dient er een eHerkenning aangevraagd te worden, door een formulier in te vullen op de NVWA-website. Wanneer de eHerkenning in bezit is, kan het klantnummer voor eCertNL aangevraagd worden. Vervolgens krijgt de aanvrager de inloggegevens voor het systeem. In eCertNL kan met behulp van de handleiding eenvoudig een exportcertificaat aangevraagd worden (NVWA, 2021).

3.4.4 De wachttijden

Voor het exporteren naar het VK zullen er nieuwe vergunningen, getuigschriften en certificaten aangevraagd moeten worden door de transporteur. Hier hoeft de paardenhandelaar niets voor te doen. Het gaat hier over vergunningen, getuigschriften en certificaten voor de vrachtwagens en werknemers, maar ook over douanevergunningen en bouwtechnische controles, zodat de vrachtwagen het land binnen mogen. De documenten kunnen door twee bedrijven worden uitgegeven, namelijk NSF Certification UK Lrd in Long Hanborough of door Freight Transport Association in Tunbridge Wells. Deze bedrijven werken in opdracht van de douane in het VK. (DEFRA, 2020)

Voor het verkrijgen van deze documenten, voornamelijk de certificaten, zijn lange wachttijden. Deze wachttijden worden door de transporteurs als knelpunt ondervonden. De wachttijden ontstaan doordat een groot aantal vrachtwagens gekeurd moet worden door de douane in het VK. Er is dagelijks maar plek voor een aantal vrachtwagens waardoor een wachttijd van zes weken is ontstaan (Teleroute, 2020).

3.4.5 Het financiële aspect

Uit de interviews blijkt dat er ook een aantal vragen zijn betreffende de financiële aspecten van het exporteren van paarden naar het VK. Om te beginnen over het opstellen van een factuur, waarbij de vraag is wat de inhoud van deze factuur moet zijn. Wanneer er een factuur wordt opgesteld voor export naar het VK dient te voldoen aan de volgende eisen:

- Het woord 'factuur' of 'invoice'
- De bedrijfsgegevens van de verkoper, met het EORI-nummer of btw-nummer
- De bedrijfsgegevens van de koper, met het EORI-nummer of het btw-nummer
- Het bezorgadres
- Het factuurnummer
- De factuurdatum
- De referentie van de zending
- Wat wordt er geleverd en hoeveel
- De datum waarop de dieren zijn geleverd
- Het bedrag waarvoor het paard verkocht is in euro en pond, exclusief de btw
- Het btw-tarief en het btw-bedrag (in euro en pond) (Belastingdienst, 2019)

De paardenhandelaren hebben ook vragen over de volledige regelgeving rondom de btw. Wanneer de paardenhandelaar een paard exporteert naar het VK is er een nultarief van toepassing, dit betekent dat er 0% btw in rekening wordt gebracht bij de verkoopprijs van het paard. Wanneer btw wordt betaald over een van de andere kostenposten voor de export zijn deze wel aftrekbaar. Hierbij kan het gaan over bijvoorbeeld transportkosten.

Als er gebruik gemaakt wordt van een nultarief moet aangetoond worden dat het paard daadwerkelijk de EU heeft verlaten. Dit kan onder andere door middel van een aangifte ten uitvoer (confirmation of exit). Bij een aangifte ten uitvoer wordt uitvoeraangifte gedaan door het bedrijf zelf of iemand anders. Deze aangifte kan gedaan worden met het Aangifte Douane Software (AGS) systeem van de douane (Platvoet, 2021).

Om de uitvoeraangifte met het AGS-systeem te doen, dient het bedrijf eerst eenmalig geregistreerd te worden, door het formulier 'Aanvraag registratie elektronisch berichtenverkeer (douane)' in te vullen en in te leveren zoals op het formulier is aangegeven. Verwerken van de aanvraag kan zes weken duren. Vervolgens wordt er toegang verleend tot het AGS-systeem en kan de uitvoeraangifte gedaan worden (Stratech, 2020).

Wanneer het bedrijf geregistreerd is in het AGS-systeem kan men de bewijsstukken van export aanleveren via de mail. Het gaat hier om het e-mailadres van het douanekantoor in Rotterdam of op Schiphol. (Belastingdienst, 2020)

Er wordt zoals is aangegeven een nultarief aangehouden bij het exporteren. Toch zal er nog steeds btw-aangifte gedaan moeten worden bij de Nederlandse belastingdienst. Bij de btw-aangifte zal antwoord gegeven moeten worden op meerdere vragen. Naar aanleiding van de Brexit is rubriek 3b niet meer geldig en geldt rubriek 3a. Dat betekent dat het nu niet meer gaat om zaken met bedrijven binnen de EU maar buiten de EU (belastingdienst, 2021).

Naast de algemene administratie is het na de Brexit verplicht ook extra administratie bij te houden en te bewaren voor zeven jaar, namelijk:

- De douanedocumenten die ontvangen worden van de douane
- Een kopie van de vrachtbrief
- Factuur van de vervoerder
- Invoerbewijs van het land van bestemming
- Correspondentie met de buitenlandse klant
- Bewijs van transportverzekering
- Wanneer van toepassing, een kopie van de factuur voor uitvoer, getekend door de douane
- Eventuele andere documenten die betrekking hebben op de uitvoer (Belasting, 2020).

3.5 De oplossingen om de knelpunten te verhelpen

De antwoorden op de knelpunten, benoemd in Hoofdstuk 3.4 De uitwerking van de knelpunten, zijn te verwerken in verschillende oplossingen. De oplossingen kunnen gepubliceerd worden op sociale media, internet en in vaktijdschriften. Op deze manier wordt een grote doelgroep bereikt. Wanneer gekozen wordt voor het informeren via de mail is het selectief en wordt er een minder grote groep bereikt.

3.5.1 De kosten

Om de paardenexport te vereenvoudigen is de eerste manier het in beeld brengen van de kosten. Het aanpassen van de bedragen is niet mogelijk. Het is nog steeds mogelijk dat de paardenhandelaren en kopers meer begrip krijgen voor de kosten en de reden erachter. Dit begrip kan verkregen worden door de verdeling van de kostenposten te publiceren. Op dit moment is alleen op de site van LTO een blog te vinden over de verdeling van de kosten voor het exporteren van een paard. Door te publiceren hoe de kosten tot stand komen en de klant inzicht te geven, zal het begrip voor de kosten toenemen (Kuijpers, 2007).

3.5.2 De protocollen

De tweede manier is het opstellen van een visueel beeld van de stappen die ondernomen moeten worden door een paardenhandelaar. Alle stappen die de paardenhandelaar uit moet voeren zullen terug te vinden zijn in het protocol, inclusief een koppeling naar de juiste site om de stap uit te voeren. De handleiding voor het eCertNL-systeem kan daarnaast toegevoegd worden aan het protocol. Zie Bijlage 8 voor het volledige protocol.

Voor de financiële aspecten van de export kan ook een bestand worden opgezet waarin de meest gestelde vragen verwerkt worden. De inhoud van dit bestand is de regelgeving met betrekking tot de btw, de opbouw van een geschikte factuur en de te bewaren administratie. Daarnaast kan in het bestand verwerkt worden hoe het proces voor een uitvoeraangifte eruitziet. Zie Bijlage 9 voor het bestand met de meest gestelde vragen en de antwoorden hierop.

Door een protocol op te stellen is het voor de gebruiker duidelijker wat de stappen zijn die ondernomen dienen te worden en door wie deze ondernomen dienen te worden. Daarnaast is het ook voor de gebruiker duidelijk in een document terug te vinden welke regelgeving betreft btw en de facturen gelden voor de export naar het VK (Hickmann, 2013).

Daarnaast is het mogelijk om het proces te visualiseren door het opnemen van een video. In deze video kunnen de stappen aan bod komen die de paardenhandelaar uit moet voeren om het paard te kunnen exporteren naar het VK. In deze video kan ook de benodigde financiële informatie aan bod komen. De video is ter ondersteuning van de opgestelde protocollen en zal door de organisaties LTO, CEBOPA, VSN of BHV zelf opgezet moeten worden.

Wanneer een video wordt ingezet is bewezen dat de informatie langer beklijft, waardoor het dus voor de kijker eenvoudig duidelijk wordt wat de bedoeling is. Ook maakt een video het toegankelijker voor de kijker: het is voor de kijker eenvoudiger te begrijpen als deze het ziet, dan wanneer het alleen beschreven wordt op papier (Devion, 2020).

3.5.3 De wachttijden

Voor de wachttijden van de transporteurs is geen oplossing te vinden. Verwacht wordt dat na enige tijd de meeste vrachtwagens gecontroleerd zullen zijn. De vrachtwagens hoeven maar eenmalig gecontroleerd te worden. Wanneer ze gecontroleerd zijn, wordt verwacht dat ze niet terugkeren. Zo kan de wachtlijst afgewerkt worden tot nul (LTO, 2021).

4 Discussie

De doelstelling van het onderzoek is het bepalen van de knelpunten van paardenhandelaren, transporteurs en accountants bij de paardenexport naar het VK, die mogelijk ervaren worden als gevolg van de Brexit. Met behulp van het onderzoek worden de eerste mogelijke stappen opgesteld om de paardenexport naar het VK te vereenvoudigen.

4.1 De deelvragen

Uit deelvraag 1 ‘Welke knelpunten ervaart de Nederlandse paardenhandelaar omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?’ is gebleken dat de paardenhandelaar nog veel vragen heeft over het regelen van de benodigde documenten, hoge kosten, het financiële aspect van de export en het gebruik van het eCertNL-systeem voor de export. Met het financiële aspect van de export worden de vragen over btw-regelgeving, opzet van de facturen en de inhoud van de administratie bedoeld.

Uit deelvraag 2 ‘Welke knelpunten ervaren de Nederlandse transporteurs omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?’ blijkt dat het grootste knelpunt volgens de transporteur de lange wachttijden voor de controles is, waardoor de bedrijven het werk niet kunnen uitvoeren. Ook bij de transporteurs krijgen van klanten vragen over het eCertNL-systeem.

Het resultaat van deelvraag 3 ‘Welke knelpunten ervaren de accountants omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?’ is dat accountants voornamelijk knelpunten hebben over het financiële aspect van de export. Hierbij gaat het om vragen over de btw-regelgeving, opzet van de facturen en vragen over de inhoud van de extra administratie die bijgehouden moet worden.

Uit deelvraag 4 ‘Op welke manier kunnen de ondervonden knelpunten worden opgelost?’ Lijkt dat het kostenplaatje te onderbouwen is: het is mogelijk om een overzicht te genereren van alle kosten en de redenen voor deze kosten. Ook het benodigde papierwerk is eenvoudig in kaart te brengen voor zowel de paardenhandelaren als de transporteurs. Hoe het eCertNL-systeem werkt, is al volledig uitgewerkt in een handleiding. Volgens de handelaren is deze echter lastig te vinden. Betere publicatie zal hier de oplossing kunnen zijn voor het knelpunt.

Deelvraag 5 ‘Op welke manier kan de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk vereenvoudigd worden?’ heeft als resultaat dat visueel maken van de oplossingen voor de knelpunten voor verduidelijking zal zorgen, door protocollen en video’s te maken en door de oplossingen op de juiste manier te publiceren.

4.2 Relevantie

Wanneer er niet wordt gewerkt aan de knelpunten is er een kans dat de omzet dat voorheen behaald werd door Nederland niet meer behaald zal worden, de handelaren en transporteurs geven aan dat de omzet een stuk lager ligt dan voorgaande jaren. Wanneer de knelpunten niet opgelost worden betekend dat dat de omzet lager zal blijven, wat er uiteindelijk voor zorgt dat de omzet van heel Nederland wat betreft de export van naar het VK zal dalen. Dit betekent dat het marktaandeel van Nederland zal dalen in de internationale markt.

4.3 Reflectie

Wanneer er een vervolgonderzoek wordt uitgevoerd, is het interessant onderzoek te doen met een grotere groep deelnemers en niet expliciet interviews af te nemen met experts. Door niet alleen met experts te spreken over het onderwerp kan ook het beeld helder worden van bijvoorbeeld de particulier die een paard verkoopt of ondernemers die minder ervaring hebben op dit vakgebied.

De respons van de kandidaten was enthousiast: ze gaven aan het fijn te vinden een duidelijk beeld te mogen geven van de knelpunten die zij hebben ondervonden. Door de drukke agenda van de kandidaten was het inplannen van de interviews lastig. Bij een vervolgonderzoek zal er meer ruimte in de planning gecreëerd moeten worden. Daarnaast werd verwacht meer knelpunten te kunnen vinden met behulp van de interviews, het aantal knelpunten was lager dan verwacht.

In het onderzoek is er één niet beïnvloedbare omstandigheid naar voren gekomen, namelijk de lange wachttijden bij het controleren van de voertuigen van de transporteurs. Dit knelpunt is niet te beïnvloeden doordat de wagens sowieso gecontroleerd moeten worden door de douane in het VK. De wachttijd voor de controle zal afgewerkt moeten worden, waardoor verwacht wordt dat de wachttijd terug zal lopen.

De gevonden resultaten zijn de eigen knelpunten van personen, waarover tot op heden nog geen literatuur te vinden is. De oplossingen voor de ondervonden knelpunten zijn daarentegen wel te onderbouwen met behulp van literatuuronderzoek, zoals te lezen is in Hoofdstuk 3.4 Uitwerking van de knelpunten.

De organisaties LTO, CEBOPA, VSN of BHV hebben terughoudend gereageerd op de veranderingen naar aanleiding van de Brexit. Voornamelijk hebben de organisaties CEBOPA, VSN, en BHV weinig initiatief getoond in het publiceren van materiaal dat de veranderingen verduidelijking geeft. De organisatie LTO heeft daarentegen artikelen gepubliceerd over de veranderingen, maar hierin wordt niet dieper ingegaan op de informatie. Met als gevolg dat de lezer wordt geïnformeerd over de gevolgen van de Brexit, maar bijvoorbeeld niet over de stappen die ondernomen moeten worden om te voldoen aan de regelgeving. Er wordt geadviseerd dat de organisaties vooruitstrevend reageren wanneer de veranderingen in de regelgeving definitief bekend zijn, door alle benodigde informatie vroegtijdig te publiceren inclusief een uitwerking van de volledige regelgeving. Om ervoor te zorgen dat de paardenhandelaren, -transporteurs en accountants geen knelpunten ervaren als gevolg van deze definitieve veranderingen van de Brexit.

Naar mijn mening is dit onderzoek de kans voor de paardenhandelaar, -transporteur en accountant om hun kant van het verhaal betreft de Brexit te schetsen. Door dit onderzoek wordt de behoefte van vroegtijdige verduidelijking geformuleerd door het benoemen van de knelpunten, die ondervonden worden door de betrokkenen. Uit de interviews blijkt dat de Brexit niet alleen voor problemen heeft gezorgd betreffende het behalen van de juiste documenten of financiële aspecten rondom de export, maar zorgt er ook voor dat de export naar het VK geen gewoonte meer is, waardoor mogelijk in de toekomst minder handel in paarden zal plaatsvinden en dus inkomsten zullen dalen.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en de aanbevelingen te lezen naar aanleiding van het onderzoek naar de knelpunten in de export van paarden naar het VK na de Brexit.

5.1 Conclusies

Het onderzoek richtte zich op de knelpunten van de paardenhandelaren, -transporteurs en accountants bij het exporteren van paarden van Nederland naar het VK naar aanleiding van de Brexit. In de deelvragen wordt ingegaan op de knelpunten van de paardenhandelaren, -transporteurs en accountants voor en na de Brexit.

De deelvragen voor dit onderzoek luiden:

1. Welke knelpunten ervaart de Nederlandse paardenhandelaar omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?
2. Welke knelpunten ervaren de Nederlandse transporteurs omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?
3. Welke knelpunten ervaren de accountants omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk als gevolg van de Brexit?
4. Op welke manier kunnen de ondervonden knelpunten worden opgelost?
5. Op welke manier kan de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk vereenvoudigd worden?

5.1.3 De ondervonden knelpunten

Het antwoord op deelvraag 1 luidt dat de paardenhandelaren problemen ervaren met de hoge kosten van het transport. Deze hoge kosten zorgen bij de paardenhandelaren voor minder inkomen of animo wanneer het gaat om klanten uit het VK. Daarnaast ervaren de paardenhandelaren problemen met het regelen van het juiste papierwerk. Het is voor hen onduidelijk wat er van hen verwacht wordt te regelen en wat door de transporteur wordt geregeld. Als laatste zorgt het gebruik van het eCertNL voor problemen, de handleiding die opgesteld is door het NVWA is duidelijk, maar is lastig te vinden.

Het antwoord op deelvraag 2 luidt dat ook de transporteurs problemen ervaren naar aanleiding van de hoge transportkosten: zij merken minder klanten te krijgen nu de kosten hoger zijn. Vanuit klanten krijgen de transporteurs vragen over het regelen van de documenten en het eCertNL-systeem.

Het antwoord op deelvraag 3 geeft aan dat er voornamelijk knelpunten zijn over de financiën. Hierbij gaat het om vragen over de btw-regelgeving, opzet van facturen en het bijhouden van administratie. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat de accountants geen knelpunten ervaren betreft het exporteren van paarden van Nederland naar het VK naar aanleiding van de Brexit.

5.1.4 De uitwerkingen van de knelpunten

Het antwoord van deelvraag 4 geeft aan dat er meerdere oplossingen zijn voor de ondervonden knelpunten. Ten eerste moeten de kosten die nodig zijn bij het exporteren van paarden naar het VK in kaart gebracht worden.

Ten tweede zijn er meerdere stappen die de paardenhandelaar zal moeten ondernemen wil het een paard naar het VK exporteren. De stappen zijn:

1. Bezitten van een paardenpaspoort
2. Het uitvoeren van een exportaanvraag bij NVWA
3. Het aanvragen van een exportcertificaat, met behulp van het eCertNL-systeem
4. Het maken van een afspraak met een NVWA-dierenarts en het verkrijgen van de gezondheidsverklaring

Voor de wachttijden van de transporteurs is geen oplossing te generen, omdat hier geen invloed op invloed op mogelijk is. Het oplossen van het knelpunt betreft het eCertNL-systeem is het publiceren van de stappen voorafgaand aan de toegang van het systeem en de handleiding voor het volledige eCertNL-systeem.

Over de financiële aspecten van de export wordt ten eerste aangegeven dat de veranderingen op het gebied van de btw onduidelijk waren voor de handelaar. Hiervoor geldt na de Brexit een nultarief (0%) voor btw. Wanneer de handelaar gebruik maakt van het nultarief dient hij te kunnen bewijzen dat het paard daadwerkelijk de EU heeft verlaten. Dit kan onder andere gedaan worden met een aangifte ten uitvoer, via het AGS-systeem van de Nederlandse douane.

Bij de btw-aangifte geldt dat vanaf heden aangegeven moet worden dat er zaken worden gedaan met landen buiten de EU in plaats van landen binnen de EU. Dit betekent bij de aangifte dat rubriek 3b van toepassing is en niet rubriek 3a.

Het antwoord van deelvraag 5 luidt dat er verschillende manieren zijn om de paardenexport naar het VK te vereenvoudigen. Ten eerste moet de verdeling van de kosten gepubliceerd worden. Door transparant te zijn zal het begrip van de koper en verkoper van de paarden toenemen. De volgende mogelijkheid is het publiceren van een visueel stappenplan, dat de paardenhandelaar de eerste stappen toont voor het in gang zetten van de export. De oplossingen kunnen gepubliceerd worden in vaktijdschriften, op internet en via sociale media.

5.1.5 Het antwoord op de hoofdvraag

Met behulp van de deelvragen is de hoofdvraag te beantwoorden. De hoofdvraag luidt 'Hoe kunnen de mogelijke knelpunten omtrent de paardenexport naar het Verenigd Koninkrijk, die als gevolg van de Brexit voortvloeien uit het vernieuwde wettelijke protocol, worden opgeheven?'. Het antwoord op de hoofdvraag is dat de knelpunten die ondervonden worden op te lossen zijn door de sector volledig inzicht te geven in de herkomst van de hoge kosten. Daarnaast is het van belang dat de stappen die de handelaren dienen te doorlopen worden weergegeven in een visueel beeld. Ook zullen de meest gestelde vragen van de paardenhandelaren over het financiële aspect van het exporteren uitgewerkt moeten worden. De oplossingen kunnen daarnaast verwerkt worden in een video. Door de oplossingen te publiceren in vaktijdschriften, internet en op sociale media kan de gehele doelgroep worden bereikt.

Vooralsnog is er afwachtend gereageerd op de veranderingen van de Brexit door de organisaties LTO, CEBOPA, VSN en BHV. In de toekomst zullen de organisaties vooruitstrevend moeten reageren. De organisaties kunnen inspelen op de veranderingen door documenten te publiceren met uitwerking van de regelgeving en benodigde informatie. Om knelpunten dat de leden ervaren als gevolg van de Brexit te voorkomen.

Wanneer er niet gewerkt wordt aan de knelpunten zullen niet alleen de handelaren en transporteurs een lagere omzet blijven behalen, maar als gevolg daarvan zal ook de omzet van Nederland dalen, wanneer er gekeken wordt naar de omzet voor verkoop naar het VK. Het gevolg is dat het aandeel van Nederland in de markt betreft de export naar het buitenland zal dalen.

5.2 Aanbevelingen

Om de knelpunten op te lossen zijn er meerdere adviezen opgesteld, daarnaast zijn er adviezen opgesteld voor het eventuele vervolgonderzoek.

5.2.1 De knelpunten

De aanbevelingen voor organisaties als LTO, CEBOPA, VSN en BHV is het uitgebreider publiceren van de kostenposten voor het exporteren van de paarden, om begrip van kopers verkopers en transporteurs te krijgen over de hoge kosten van het transporteren van het paard. Daarnaast is het hanteren van een stappenplan voor het informeren van de paardenhandelaren bij het inwerking zetten van het exporteren van een paard een aanbeveling. Ook kunnen de meest gestelde vragen van de paardenhandelaren over het financiële aspect van de export verwerkt worden in een bestand. De laatste aanbeveling is het opstellen van een video over de stappen en het financiële aspect van de export.

5.2.2 Het voorkomen van de knelpunten

Het advies aan de organisaties LTO, CEBOPA, VSN en BHV is vooruitstrevend te reageren op de definitieve veranderingen van de Brexit. Door de benodigde uitgebreide informatie vroegtijdig te publiceren. Met als gevolg het verkleinen van de kans op knelpunten.

5.2.3 Het vervolgonderzoek

Het zou interessant zijn het vervolgonderzoek te richten op een groter aantal betrokkenen. Dit onderzoek heeft zich uitsluitend gericht op experts. Maar ook personen die af en toe een paard transporteren of verkopen naar het VK hebben knelpunten. De kans bestaat dat deze personen andere knelpunten ervaren dan de experts.

Bibliografie

- Belasting. (2020). *Administratie bijhouden als u zakendoet buiten de EU*. Opgehaald van Belastingdienst.nl:
https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/zakendoen_met_het_buitenland/zakendoen_buiten_de_eu/administratie_bijhouden/administratie_bijhouden_als_u_zakendoet_buiten_de_eu
- Belastingdienst. (2019). *Aan welke eisen moeten facturen voldoen voor uw btw-administratie?* Opgehaald van belastingdienst.nl:
https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/administratie_bijhouden/facturen_maken/factuuereisen/factuuereisen
- Belastingdienst. (2020). *Inzenden van bescheiden bij invoer- en uitvoeraangiften*. Opgehaald van Belastingdienst:
https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/douane_voor_bedrijven/naslagwerken_en_overige_informatie/aangiftesysteem_ag/inzenden_van_bescheiden_bij_invoer_en_uitvoeraangiften/
- Belastingdienst. (2021, januari 4). *Brexit: aantonen EU oorsprong op basis van REX*. Opgehaald van Belastingdienst.nl:
<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/berichten/nieuws/douane/nabrexit-aantonen-eu-oorsprong-met-rex>
- belastingdienst. (2021). *Wat betekent Brexit voor btw?* Opgehaald van Belastingdienst.nl:
<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/btw/content/wat-betekent-brexit-voor-de-btw>
- Benders, L. (2021, maart 5). *Hoeveel interviews houd je voor je scriptie*. Opgehaald van scribbr.nl:
<https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/hoeveel-mensen-moet-je-interviewen/>
- British Veterinary Association. (2018, december 2018). A ban on live exports after BREXIT is possible, says RSPCA. *Vet record*, 675-675.
- Countus. (2021, maart 15). *BREXIT: de gevolgen voor paardentransport*. Opgehaald van Countus.nl:
<https://www.countus.nl/kenniscentrum/nieuws/brexit-de-gevolgen-voor-paardentransport>
- DEFRA. (2020). *Guidance Notes on Transporter Authorisations*. APHA.
- Devion. (2020). *Video gebruiken bij presentaties: waarom, wanneer en hoe*. Opgehaald van devion.nl:
<https://www.devion.nl/video-productie/video-gebruiken-bij-presentaties-waarom-wanneer-en-hoe/>
- HAS. (2016). *Perspectieven op de toekomst. Hippische monitor*.
- Hickmann, F. (2013, juni 11). *Effectief visualiseren: ideeën prikkelen, genereren en overbrengen*. Opgehaald van frankwatching.com:
<https://www.frankwatching.com/archive/2013/06/11/effectief-visualiseren-ideeen-prikkelen-genereren-en-overbrengen/>
- HorseTelex. (2021). *World Ranking Best Earning Sporthorses*. Opgehaald van
<http://horsetelexresults.com/rankings/index?page=1&from=01.01.2019&order=true&sort=sum>
- ITC. (2020). *List of exporters for live horses*. Opgehaald van Trademap.org:
https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c0101%7c%7c%7c4%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1
- ITC. (2020). *Trade Map: Existing and potential trade between Netherlands and United Kingdom*. Opgehaald van Trademap.org:
https://www.trademap.org/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c528%7c%7c%7c%7c0101%7c%7c%7c4%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1

- Jafari, Y., & Britz, W. (2020, Februari). Brexit: an economy-wide impact assessment on trade, immigration, and foreign direct investment. *Empirica*, pp. 17-52.
- KNHS. (2017). *Nederland Paardenland*.
- Kuijpers, B. (2007). Begrip door inzicht. In B. Kuijpers, *Begrip door inzicht*. Garant.
- KWPN. (2020, Oktober 14). *KWPN driemaal aan kop in WFBSh-Stamboekranking*. Opgehaald van KWPN.nl: <https://www.kwpn.nl/nieuws?itemId=NewsItem:21903>
- Limb, M., & Loeb, J. (2020, oktober 30). Focus on Brexit 2: are we more prepared? *Veterinary Record*, 343-345.
- LTO. (2021, maart 10). *Hoe staat het met paardentransport na Brexit*. Opgehaald van LTO.nl: <https://www.lto.nl/hoe-staat-het-met-paardentransport-na-brexit/>
- Measures and restrictions for importing into the UK under the UKGT*. (2021). Opgehaald van Trade-Tariff.Service.gov.uk: <https://www.trade-tariff.service.gov.uk/commodities/0101210000#import>
- MVO. (2015, april). Stappenplan voor de export van dieren en dierlijke producten.
- NVWA. (2021). *Exporteren dieren en dierlijke producten naar Verenigd Koninkrijk vanaf 1 januari 2021*. Opgehaald van NVWA.nl: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/brexit/exporteren-dieren-en-dierlijke-producten-naar-verenigd-koninkrijk-na-brexit>
- NVWA. (2021, januari). *NVWA-tarieven levende dieren en levende producten 2021*. Opgehaald van NVWA.nl: <https://www.nvwa.nl/over-de-nvwa/hoe-de-nvwa-werkt/tarieven-nvwa/nvwa-tarieven-levende-dieren-en-levende-producten>
- NVWA. (2021). *Wat zijn bindende certificaten bij export?* Opgehaald van NVWA.nl: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/brexit/vraag-en-antwoord/wat-zijn-bindende-certificaten-bij-export>
- NVWA O&O, team Import & export. (2021, februari 5). *Groot-Brittannië, geregistreerde paarden (permanente export)*. Opgehaald van <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/export/veterinair/ks-documenten/landeneisen/prduv-68-groot-brittannie-geregistreerde-paarden-permanente-export/PRDUV-68+1.0.2++Groot-Brittannië+geregistreerde+paarden+%28permanent%29.pdf>
- Platvoet, M. (2021, maart 2). *Zo werken btw-regels bij handel met het VK*. Opgehaald van KVK.nl: <https://www.kvk.nl/advies-en-informatie/internationaal-ondernemen/zakendoen-met-/het-verenigd-koninkrijk/zo-werken-btw-regels-bij-handel-met-het-vk/>
- Raad van de Europese Unie. (1990, juni 26). *Richtlijn 90/427/EEG van de Raad van 26 juni 1990 tot vaststelling van zoötechnische en genealogische voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in paardachtigen*. Opgehaald van <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31990L0427&from=NL>
- Raad voor Dierenaangelegenheden. (2017). *Paardenmarkten in Nederland*. Den Haag.
- Rijksen, C., & Visser-Riedstra, E. (2005). *Inventarisatie Paardenhouderij*. Lelystad: Animal Science Group.
- Stomps, M. (2019, december 7). *Betere paarden brengen weer geld in het laatje*. Opgehaald van Nieuweoogst.nl: <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2019/12/07/betere-paarden-brengen-weer-geld-in-het-laatje>
- Stratech. (2020). *Aangifte ten uitvoer opstellen voor export*. Opgehaald van stratech.nl: <https://files.m6.mailplus.nl/user260470/10062/white-paper%20-%20uw%20uitvoeraangiften%20zelf%20doen,%20wat%20nu.pdf>
- SurveyMonkey. (2020). *Steekproefgrootte enquête*. Opgehaald van nl.surveymonkey.com: <https://nl.surveymonkey.com/mp/sample-size/>

- Teleroute. (2020, december). *De impact van een "harde Brexit" op de transportsector*. Opgehaald van teleroute.com: <https://teleroute.com/nl-nl/blog/artikel/limpact-dun-brexit-dur-sur-le-secteur-des-transports/>
- Theunissen, M. (2020, December 22). *Wat betekent de Brexit voor de hippische sector?* Opgehaald van LTO.nl: <https://www.lto.nl/wat-betekent-de-brexit-voor-de-hippische-sector/>
- Van Berkum, S., & Terluin, I. (2016). *Brexit: Verkenning van de gevolgen voor de Nederlandse agrosector*. WUR, Wageningen.
- Van Berkum, S., & Terluin, I. (2017). *Brexit en de agrarische handel met het VK*. WUR, Wageningen.
- Van Berkum, S., Jongeneel, R., Vrolijk, H., Van Leeuwen, M., & Jager, J. (2016). *Implications of a UK exit from the EU for British agriculture*. WUR, Wageningen.
- Van Wijk-Jansen, E., Visser-Riedstra, K., Verstegen, J., & Kortstee, H. (2009). *Passie voor paarden: een onderzoek naar de belevingswereld en het informatiezoekgedrag van paardenliefhebbers in Nederland*. WUR, Den Haag.
- VPETN. (2020). *Welkom bij VPETN*. Opgehaald van VPETN.nl: <https://vpetn.nl>
- WBFSH. (2019). *About the WBFSH*. Opgehaald van WBFSH.org: <http://www.wbfsh.org/GB/WBFSH.aspx>

Bijlage 1: Dierenarts certificaat (geldig vanaf 01-01-21)

VETERINARY CERTIFICATE FOR THE PERMANENT EXPORT OF REGISTERED EQUINE FROM THE NETHERLANDS TO GREAT BRITAIN, CHANNEL ISLANDS AND ISLE OF MAN

IDENTIFICATION OF THE ANIMAL

Product no.	Name of the horse	Identification number	Identification system	Species (Scientific name)	Sex	Age

Unique notification number :

ORIGIN OF THE ANIMAL

Product no.	Name and address of the premises of export

Name and address of exporter :

Approval no., name and address of transporter :

Date of departure :

Place of loading :

DESTINATION OF THE ANIMAL

Means of conveyance :

Identification of the means of conveyance :

Point of entry :

Operator responsible for the animal :

Place of destination :

Name and address of consignee :

HEALTH ATTESTATION

ANIMAL HEALTH ATTESTATION

I, the undersigned official veterinarian, hereby certify that, the animal described in Table I:

1. Is a registered horse as defined in Article 2(c) of Commission Implementing Regulation (EU) 2018/659;

2. Was examined today and found free of clinical signs of disease and of obvious signs of ectoparasite infestation;

3. Is not intended for slaughter under a national programme of infectious or contagious disease eradication;

4. Either⁽¹⁾ Does not come from the territory or part of the territory of a Member State or Norway which is the subject of restrictions for reasons of African horse sickness;

Or⁽¹⁾ It comes from the territory or part of the territory of a Member State or Norway, which is subject to restrictions for reasons of African horse sickness, has remained for at least 40 days prior to dispatch in the vector proved quarantine station in the Netherlands and has undergone a test for the detection of antibodies to the African horse sickness virus as described in Annex IV to Directive 2009/156/EC carried out simultaneously on blood samples taken on two occasions with an interval of between 21 and 30 days on (insert date) and during the 10 days prior to dispatch on (insert date).

Ei- ther⁽¹⁾ With negative result in each case if it was not vaccinated against African horse sickness;

Or⁽¹⁾ Without an increase in antibody count if it was vaccinated against African horse sickness;

5. Either⁽¹⁾ Was not vaccinated against African horse sickness;

Or⁽¹⁾ Was vaccinated against African horse sickness on (insert date);

Ei- ther⁽¹⁾ At least two months prior to certification;

Or⁽¹⁾ At least two months prior to entry into the quarantine station;

6. Has not been obtained from a holding which was subject to prohibition for animal health reasons, which laid down at least one of the following conditions
- Either Not all animals on the holding of species susceptible to the diseases mentioned here- after were slaughtered and the prohibition lasted for at least:
- a. In the case of equidae suspected of having contracted dourine

Either Six months beginning on the date of the last actual or possible contact with a sick or infected with *Trypanosoma equiperdum* ani- mal;

Or In the case of a stallion until the animal is castrated;
 - b. In the case of glanders, six months beginning on the day on which the equi- dae suffering from the disease or subjected with positive result to a test for the detection of the causative pathogen *Burkholderia mallei* or antibodies to that pathogen, were killed and destroyed;
 - c. In the case of equine encephalomyelitis of any type, six months beginning on the day on which the equidae suffering from the disease have been slaughtered, except in case of West Nile virus infection, where the period of six months begins on the day the equidae died, have been removed from the holding or fully recovered;
 - d. In the case of infectious anaemia, until the date on which, the infected ani- mals having been slaughtered, the remaining animals have shown a nega- tive reaction to two Coggins tests carried out three months apart;
 - e. In the case of vesicular stomatitis, six months from the last case;
 - f. In the case of rabies, one month from the last case;
 - g. In the case of anthrax, 15 days from the last case;
- Or Following cases of dourine, glanders, equine encephalomyelitis, infectious anaemia, vesicular stomatitis, rabies or anthrax, all animals on the holding of species suscepti- ble to the disease in question were slaughtered or killed and the prohibition lasted for 30 days or 15 days in the case of anthrax, beginning on the day on which, following the destruction of the animals, the disinfection of the premises, was satisfactorily completed;
7. And to the best of my knowledge, it has not been in contact with equidae suffering from an in- fectious or contagious disease in the 15 days prior to this declaration;
8. And at the time of the inspection, it was fit to be transported on the intended journey in accord- ance with the provisions of Regulation (EC) No 1/2005.

Notes:

- References to European Union legislation within this certificate are references to direct EU legislation which has been retained in Great Britain (retained EU law as defined in the European Union (Withdrawal) Act 2018).
- References to Great Britain in this certificate include Channel Islands and Isle of Man.
- Registration number (railway wagons or container and lorries), flight number (aircraft) or name (ship) and other relevant information is to be provided. In case of unloading and reloading, the consignor must inform the competent authority of GB.
- The container number and the seal number (if applicable) should be included
- Point of entry: Do not use this until the end of the transitional staging period.
- The animal must bear an individual identifier which permits linking the animal to the identification document as defined in Article 2(b) of Commission Implementing Regulation (EU) 2018/659. Specify the identification system (such as ear tag, tattoo, brand, transponder) and the anatomic place used on the animal.

The number of the accompanying passport must be stated.

- Age: Date of birth (dd/mm/yyyy).
- Sex (M = male, F = female, C = castrated).

⁽¹⁾ Delete as appropriate.

This health certificate shall:

- (a) Be issued on the day of loading or on the last working day before loading of the animal for dispatch to GB;
- (b) Be drawn up in at least a language understood by the certifying officer and in English;
- (c) Be made out to a single consignee;
- (d) Be signed and stamped in a colour different to the colour of the printing;
- (e) Consist of a single sheet of paper or all sheets of paper required are part of an integrated whole and indivisi- ble by inserting page numbers and the total number of pages, and each page shall bear the certificate refer- ence number at the top of the page and those pages are stapled and stamped.

Bijlage 2: Interview vragen Nederlandse paardenhandelaren

Vraag 1:

Hoelang bent u al werkzaam als paardenhandelaar in de internationale markt?

Vraag 2:

Hoeveel paarden verkoopt u jaarlijks naar het Verenigd Koninkrijk?

Vraag 3:

Heeft u voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

Vraag 4: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

Vraag 5:

Heeft u na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

Vraag 6: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

Vraag 7:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

Vraag 8:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

Bijlage 3: Interview vragen transporteurs

Vraag 1:

Hoelang bent u al werkzaam als transporteur in de internationale markt?

Vraag 2:

Hoeveel paarden exporteert u jaarlijks naar het Verenigd Koninkrijk?

Vraag 3:

Heeft u voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

Vraag 4: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

Vraag 5:

Heeft u na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

Vraag 6: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

Vraag 7:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

Vraag 8:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

Bijlage 4: Interview vragen accountants

Vraag 1:

Hoe lang bent u al werkzaam als accountant voor hippische bedrijven?

Vraag 2:

Heeft u of uw klanten voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

Vraag 3: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

Vraag 4:

Heeft u of uw klanten na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

Vraag 5: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

Vraag 6:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

Vraag 7:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

Bijlage 5: Volledige interviews paardenhandelaren

Paardenhandelaar 1

Vraag 1:

Hoelang bent u al werkzaam als paardenhandelaar in de internationale markt?

“Ik verkoop al vanaf mijn zestiende paarden naar binnen- en buitenland, ik ben nu 39 jaar dus dat is 23 jaar. “

Vraag 2:

Hoeveel paarden verkoopt u jaarlijks naar het Verenigd Koninkrijk?

“Voor corona verkocht ik jaarlijks ongeveer 7 paarden naar het Verenigd Koninkrijk, dat is nu wel wat minder omdat de klanten natuurlijk niet echt kunnen reizen. Je merkt dat ze minder interesse tonen in je paarden. “

Vraag 3:

Heeft u voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Nee eigenlijk niet, het exporteren was meestal erg eenvoudig dus ik denk niet dat ik daar ooit problemen mee heb gehad de afgelopen jaren. Weleens dat een paard niet goedgekeurd werd voor de gezondheidskeuring maar dat is in dit geval denk ik niet van toepassing. “

Vraag 4: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen? -

Vraag 5:

Heeft u na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Ja, voor mij was het eerst vrij onduidelijk wat er nou precies veranderd was, bijvoorbeeld hoe het nou zat met de export certificaten en eCertNL. Dit heb ik toen onderzocht op internet, voornamelijk via de NVWA site. Op de site staat wel een handleiding voor het systeem maar dit was eerst nogal lastig te vinden. Wel was het voor mij wel heel onduidelijk wat ik nou precies moest regelen en wat de transporteur zou regelen voor mij, dus welke papieren ik nodig had. Ook de financiën zorgt nog voor een aantal vragen, hoe de kosten voor transport bijvoorbeeld verdeeld zijn. Doordat de kosten nu voor het exporteren nu veel hoger zijn dan voorheen merk je dat je nu een stuk minder vraag krijgt vanuit het Verenigd Koninkrijk.”

Vraag 6: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

“Om de knelpunten op te lossen heb ik contact opgezocht met het bedrijf die het transport zou doen, zij wisten wat ik nodig had om het paard te kunnen exporteren. Ook heb ik dus zelfonderzoek gedaan op internet.”

Vraag 7:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

“Nee voor mijn gevoel heb ik mijn grootste knelpunten eigenlijk zo wel benoemd.”

Vraag 8:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

“Ik denk dat je de meeste paardenhandelaren kan bereiken door het via sociale media te delen, ik merk aan mezelf dat ik mijn meeste informatie lees via sociale media of internet.”

Paardenhandelaar 2

Vraag 1:

Hoelang bent u al werkzaam als paardenhandelaar in de internationale markt?

“Ik verkoop nu al rond de dertig jaar paarden, ik ben begonnen naar alleen het binnenland maar verkoop nu ook 25 jaar lang al naar het buitenland.”

Vraag 2:

Hoeveel paarden verkoopt u jaarlijks naar het Verenigd Koninkrijk?

“Ik denk dat dit jaarlijks tussen de 5 en 10 paarden is.”

Vraag 3:

Heeft u voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Nee, eigenlijk was het exporteren altijd wel eenvoudig, voornamelijk vergeleken met export naar landen buiten de EU. Naar bijvoorbeeld China of Canada is het altijd wel vrij onduidelijk wat er nou precies geregeld moet worden, maar gelukkig was dit naar het verenigd Koninkrijk altijd duidelijk.”

Vraag 4: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen? -

Vraag 5:

Heeft u na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Bij de eerste paarden wel, maar nu het voor mij duidelijk is wat er nodig is is het geen probleem meer. Voor mij was het eerst nogal onduidelijk wat er precies geregeld moest worden en door wie. Wel vind ik het nog steeds lastig om op de juiste manier de factuur op te stellen, welke btw-regelgeving bijvoorbeeld bij dit soort paard hoort of dat ik op de factuur nog extra punten moet benoemen. Het aanvragen van het exportcertificaat was ook wel een dingetje, gelukkig stond op de site van NVWA wel een uitleg en handleiding. Ook heb ik wel eens de vraag gehad of ik nog extra administratie bij moet houden.”

Vraag 6: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

“Wanneer ik vragen heb neem ik contact op met mijn accountant, transporteur of zoek ik het op op internet. Maar de problemen met de kosten zijn bijvoorbeeld niet zomaar op te lossen door mijzelf.”

Vraag 7:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

“Ik hoor in mijn omgeving nog vaak de vraag hoe het nou eigenlijk zit met de exportcertificaten en het eCertNL-systeem.”

Vraag 8:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

“Denk dat dit via internet het makkelijkste is, de meeste mensen zoeken wel vaak informatie via internet op denk ik.”

Paardenhandelaar 3

Vraag 1:

Hoelang bent u al werkzaam als paardenhandelaar in de internationale markt?

“Ik werk al van kleins af aan met paarden maar ben twintig jaar geleden begonnen met het verkopen van paarden.”

Vraag 2:

Hoeveel paarden verkoopt u jaarlijks naar het Verenigd Koninkrijk?

“Voor de situatie met COVID verkocht ik voornamelijk naar het Verenigd Koninkrijk, dus dit waren denk ik meer dan tien paarden per jaar.”

Vraag 3:

Heeft u voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Nee dit ging altijd vrij eenvoudig, geen problemen met hoge kosten of iets dergelijks.”

Vraag 4: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen? -

Vraag 5:

Heeft u na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Denk dat de kosten toch wel een van de grootste knelpunten zijn, de prijs voor onder andere transport is veel hoger geworden dan voorheen. Je merkt aan je klanten dat dit hun tegen houdt een paard buiten het Verenigd Koninkrijk te kopen, er wordt mij ook vaak gevraagd of ik een deel van de kosten mee kan betalen. Dit doe ik liever niet, dit betekend namelijk voor mij dat ik minder zal verdienen aan de verkoop doordat de verkoopprijs lager wordt dan. Soms heb ik er weleens aan gedacht om de vraagprijs omhoog te halen, wanneer ik weet dat de klant uit het Verenigd Koninkrijk komt. Verder vind ik het ook lastig om te weten wat precies op de factuur moet komen te staan, bijvoorbeeld hoe het zit met de btw. In het begin was het voor mij ook onduidelijk hoe het zat met de documenten, welke documenten ik moest regelen en hoe ik de juiste papieren voor mijn bedrijf binnen had.”

Vraag 6: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

“Denk dat de kosten alleen opgelost kunnen worden door het Verenigd Koninkrijk zelf, wij hebben daar niet echt iets over te zeggen. Andere knelpunten heb ik opgelost door contact op te nemen met transporteurs of het accountancy bureau waar ik klant van ben.”

Vraag 7:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

“Ja, ik heb naast de factuur voor verkoop ook nog vaak vragen over de inhoud van de facturen voor wanneer ik diensten uitvoer voor klanten uit het Verenigd Koninkrijk.”

Vraag 8:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

“Internet is de makkelijkste manier om mensen te informeren.”

Bijlage 6: Volledige interviews transporteurs

Transporteur 1

Vraag 1:

Hoelang bent u al werkzaam als transporteur in de internationale markt?

“Ons familiebedrijf bestaat al 50 jaar. Vanaf kleins af aan ben ik al werkzaam in het bedrijf, maar een aantal jaar geleden heb ik samen met mijn broer het bedrijf overgenomen van mijn ouders.”

Vraag 2:

Hoeveel paarden exporteert u jaarlijks naar het Verenigd Koninkrijk?

“Ik denk dat we dit jaar minimaal vijftien paarden hebben geëxporteerd naar het Verenigd Koninkrijk, maar dit is wel een stuk minder dan normaal. We hebben dit jaar bijvoorbeeld vrij weinig jonge paarden, nu hebben we vaker echt sportpaarden.”

Vraag 3:

Heeft u voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Nee, normaal gesproken ging dit altijd vrij eenvoudig, je had bijna geen extra documenten nodig om een paard te exporteren.”

Vraag 4: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

-

Vraag 5:

Heeft u na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Ja, de wachttijd is wel een van de grootste knelpunten. Doordat de vrachtwagens nu gekeurd moeten worden in het Verenigd Koninkrijk is er een erg lange wachttijd, een aantal van onze wagens nog steeds niet volledig gekeurd zijn. Op dit moment is er volgens mij een wachttijd van vijf tot zes weken. Het is op dit moment gewoon een kwestie van wachten totdat de transporteurs voor ons zijn geweest. Doordat er nu zoveel meer papieren nodig zijn worden de kosten ook hoger, doordat onze kosten hoger worden zullen de kosten voor het exporteren ook hoger worden voor onze klant. Ik zou graag willen dat deze kosten lager worden, maar ik heb hier helaas niks over te zeggen.”

Vraag 6: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

“Helaas zijn de knelpunten niet echt op te lossen voor ons, beide hebben we geen invloed. Wat natuurlijk erg frustrerend is.”

Vraag 7:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

“Ja, van klanten krijgen we vaak de vraag welke papieren zij moeten regelen en welke papieren wij regelen. Voor ons is dit wel duidelijk, maar voor de klanten is dit lastig te begrijpen.”

Vraag 8:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

“Ik weet niet of dit misschien via de mail mogelijk is, maar je bereikt dan natuurlijk niet veel mensen. Misschien kan het gepubliceerd worden in vaktijdschriften of iets dergelijks.”

Transporteur 2

Vraag 1:

Hoelang bent u al werkzaam als transporteur in de internationale markt?

“Ons bedrijf exporteert al meer dan 20 jaar paarden over de hele wereld, wij exporteren niet alleen over het land maar we vliegen ook vaak met de paarden.”

Vraag 2:

Hoeveel paarden exporteert u jaarlijks naar het Verenigd Koninkrijk?

“Dit jaar hebben we nog maar vijf paarden naar het Verenigd Koninkrijk getransporteerd, we merken dat de klanten zich wat terug houden betreft de export naar het Verenigd Koninkrijk.”

Vraag 3:

Heeft u voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Nee, eigenlijk hebben wij vrijwel geen problemen gehad met het exporteren van paarden binnen de Europese Unie, met daarbij dus het Verenigd Koninkrijk.”

Vraag 4: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

-

Vraag 5:

Heeft u na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Vaak genoeg, vooral het behalen van alle juiste papieren is nogal een dingetje. Door de lange wachttijden duurde dit even voordat we alles geregeld hadden. Ook de hoge kosten zorgt er bij ons voor dat we minder klanten hebben dan voorheen. Je krijgt ook vaker vragen van de klanten, voorheen was dit eigenlijk nooit. Nu krijgen we vaak vragen over eCertNL en papierwerk, dus bijvoorbeeld welke papieren er nodig zijn. Het zou fijn zijn wanneer deze ergens eenvoudig te vinden zijn voor de gehele paardensector.”

Vraag 6: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

“Gelukkig hebben wij een werknemer die helemaal ingelezen is in de laatste veranderingen betreft de export dus voor ons zijn de vragen van de klanten eenvoudig te beantwoorden. De lange wachttijden en hoge kosten hebben wij helaas vrij weinig over te zeggen en dus ook geen invloed op en oplossing voor.”

Vraag 7:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

“Ik denk dat het ook belangrijk is aandacht te geven aan de financiën, je hoort om je heen dat er veel onduidelijkheid is over bijvoorbeeld de importkosten. Wanneer deze duidelijk weergegeven zijn verwacht ik dat er een stuk minder vragen zullen komen hierover.”

Vraag 8:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

“Ik denk dat je de meeste mensen bereikt met tijdschriften en internet. Via de mail bereik je makkelijk een specifieke doelgroep, wanneer organisaties als BHV of CEBOPA.”

Bijlage 7: Volledige interviews accountants

Accountant 1

Vraag 1:

Hoe lang bent u al werkzaam als accountant voor hippische bedrijven?

“Ik werk nu 25 jaar bij mijn huidige werkgever en ik heb altijd wel sportstallen of handelsstallen als klant gehad.”

Vraag 2:

Heeft u of uw klanten voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Zelf heb ik natuurlijk niet veel te maken met het exporteren en eigenlijk heb ik zelf ook vrijwel geen problemen ondervonden voor de Brexit. Daarentegen hebben klanten wel vaak vragen over het opstellen van facturen en de btw-regelgeving.”

Vraag 3: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

“Wanneer de klanten met zulke vragen komen kan deze vaak wel beantwoorden, wanneer dit niet lukt kan ik het aan collega's vragen.”

Vraag 4:

Heeft u of uw klanten na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

“Niet over het exporteren maar wel over het financiële aspect, net na de Brexit waren er bij mij nog veel vragen over de omzetbelasting voor het exporteren, maar ook heb ik vragen over de importkosten gehad. Klanten hebben vaak vragen over de inhoud facturen en de btw-regelgeving.”

Vraag 5: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

“Wanneer ik vragen heb waarvan ik zelf gewoonweg niet op het antwoord kan komen kan ik gelukkig aankloppen bij de fiscaal adviseur van het bedrijf. Zij is helemaal ingelezen in de laatste regelgeving en weet op de meeste vragen wel een antwoord, maar helaas is zij de enigste in het bedrijf die deze kennis heeft en alle collega's weten dit natuurlijk. Waardoor het even kan duren voordat je een duidelijk antwoord krijgt, het zou makkelijker zijn wanneer je een duidelijk overzicht bestaat van bijvoorbeeld de omzetbelasting.”

Vraag 6:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

“Ik denk dat er naast de genoemde knelpunten geen andere punten verduidelijking nodig hebben.”

Vraag 7:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

“Ik vind het altijd het makkelijkst wanneer ik informatie via de mail ontvang.”

Accountant 2

Vraag 1:

Hoe lang bent u al werkzaam als accountant voor hippische bedrijven?

"Ik ben nu 20 jaar werkzaam als accountant, maar heb niet alleen maar hippische bedrijven ook veel andere soorten agrarische bedrijven."

Vraag 2:

Heeft u of uw klanten voor de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

"Vaak genoeg krijg ik vragen van klanten over het opstellen van facturen, maar deze zijn vaak niet afhankelijk van het land. Eigenlijk gebeurt dit bijna elke keer wanneer een paard geëxporteerd moet worden."

Vraag 3: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 3)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

"Wanneer klanten met vragen komen zijn deze meestal eenvoudig op te lossen door mijzelf."

Vraag 4:

Heeft u of uw klanten na ingang van de Brexit weleens knelpunten ondervonden bij het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk, zo ja welke waren dit?

"Ja, wat voor mij voor vragen zorgt zijn de importkosten, je hoort hier namelijk verschillende vragen over, gelden deze nou wel of niet. Het zou fijn zijn hier een duidelijk beeld over te kunnen krijgen. Klanten komen ook na de Brexit met vragen over de facturen, maar nu komen ze ook met vragen over de btw-regelgeving."

Vraag 5: (wanneer de persoon ja heeft geantwoord op vraag 5)

Heeft u deze knelpunten kunnen oplossen, zo ja hoe heeft u dit kunnen doen?

"De importkosten is voor mij nog steeds een punt van onzekerheid, de andere knelpunten heb ik opgelost door zelf onderzoek te doen of door contact op te nemen met collega's die hier meer verstand van hebben."

Vraag 6:

Heeft u naast de hiervoor genoemde knelpunten nog behoefte aan verduidelijking van andere onderwerpen betreft de export, zo ja welke?

"Naast de al benoemde knelpunten zijn er in mijn geval geen andere knelpunten."

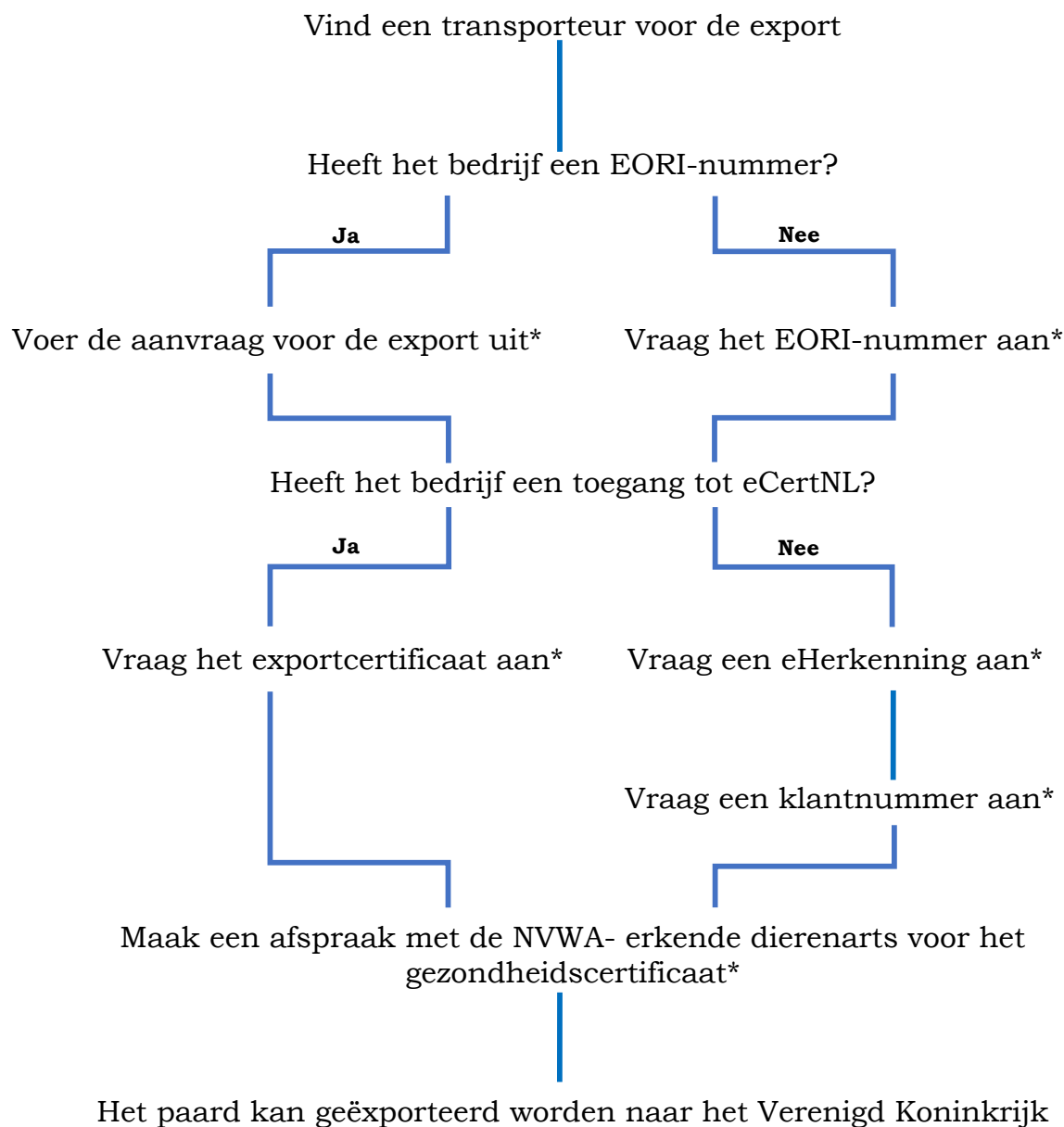
Vraag 7:

Op welke manier zou meer verduidelijking of oplossingen willen ontvangen?

"Via de mail of internet is denk ik het makkelijkst."

Protocol voor de paardenhandelaar

Bij het exporteren van een paard naar het Verenigd Koninkrijk

*Klik op de tekst om naar de juiste site te gaan.

Bijlage 9: Bestand meest gestelde vragen

Meest gestelde vragen over het financiële aspect van het exporteren van paarden naar het Verenigd Koninkrijk.

Als gevolg van de Brexit zijn er niet alleen regels veranderd over het exporteren zelf, maar ook op financieel gebied kunnen nu andere regels gelden dan voorheen. Hier treft u een overzicht aan van de meest gestelde vragen en de antwoorden hierop naar aanleiding van de Brexit.

Moet ik de factuur nog steeds op dezelfde manier opstellen of zijn er extra punten die ik moet benoemen?

Wanneer u een paard exporteert naar het Verenigd Koninkrijk moeten de volgende punten op de factuur komen te staan:

- Het woord 'factuur' of 'invoice'
- De bedrijfsgegevens van de verkoper, met het EORI-nummer of btw-nummer
- De bedrijfsgegevens van de koper, met het EORI-nummer of het btw-nummer
- Het bezorgadres
- Het factuurnummer
- De factuurdatum
- De referentie van de zending
- Wat wordt er geleverd en hoeveel
- De datum waarop de dieren zijn geleverd
- Het bedrag waarvoor het paard verkocht is, exclusief de btw
- Het btw-tarief en het btw-bedrag

Alle bedragen moeten in euro's en ponden worden weergegeven.

Hoe zit het nu met het btw-tarief? En de btw-aangifte?

Wanneer u een paard naar het Verenigd Koninkrijk exporteert, geldt het zogenoemde 'nultarief'. Dit betekent dat u 0% btw in rekening brengt; dit laat u ook terugzien op de factuur.

Bij gebruik van het 'nultarief' geldt dat u moet kunnen aantonen dat het paard ook werkelijk de EU heeft verlaten. Dit kunt u doen met behulp van een aangifte ten uitvoer (ook wel een confirmation of exit genoemd) of met behulp van een vrachtbrief. Beide papieren kunnen ingevoerd worden in het AGS-systeem van de douane.

Om toegang te krijgen tot het systeem moet er het formulier 'Aanvraag registratie elektronisch berichtenverkeer (douane)' invullen en inleveren, zoals op het formulier beschreven is. Het formulier is [hier](#) te vinden.

Vervolgens kunnen de formulieren gemaild worden naar het e-mailadres van het douanekantoor in Rotterdam of op Schiphol. Meer informatie over het versturen van de bewijsstukken of de eisen voor de mail is [hier](#) terug te lezen.

Het uitvoeren van de btw-aangifte zal zoals gebruikelijk gedaan moeten worden. Bij de aangifte geldt nu rubriek 3a in plaats van 3b. wat betekent dat de zaken gedaan worden buiten de EU.

Is het bijhouden van de administratie nog steeds hetzelfde of is hier iets in aangepast?

Naast de algemene belasting dient u meer bij te houden als gevolg van de Brexit, namelijk:

- De douanedocumenten die u ontvangen heeft van de douane
- Een kopie van de vrachtbrief
- Factuur van de vervoerder
- Invoerbewijs van het land van bestemming
- Correspondentie met de buitenlandse klant
- Bewijs van transportverzekering
- Wanneer van toepassing een kopie van de factuur voor uitvoer dat getekend is door de douane
- Eventuele andere documenten die betrekking hebben op de uitvoer van het paard.

Bijlage 10: Checklist Schriftelijk Rapporteren

Checklist Schriftelijk Rapporteren

Naam: Jolien Roetgerink

Klas: 4BP

De beoordelingscriteria die met een * zijn aangegeven, zijn 'killing points'. Wanneer de beoordelaar daarvan meer dan vijf heeft aangekruist, dien je het rapport/verslag op alle onvoldoende onderdelen te verbeteren. In het afstudeerwerkstuk zijn geen 'killing points' toegestaan.

1. Het taalgebruik

- ☐ Bevat niet meer dan drie grammaticale, spel- en typefouten per duizend woorden; het rapport/verslag is dan afgekeurd*
- ☐ Heeft een actieve schrijfstijl*
- ☐ Is zakelijk, formeel en objectief *
- ☐ Is coherent (verwijs- en verbindingswoorden)*
- ☐ Heeft een adequate interpunctie*
- ☐ Bevat niet de persoonlijke voornaamwoorden 'ik/ mij/me, jij/je/jou, jullie, u, wij/we/ons' *
- ☐ Is doelgroepgericht*
- ☐ Heeft een uniforme stijl*

2. De ordening

- ☐ Het verslag/rapport heeft een logisch opbouw
- ☐ Elk hoofdstuk heeft een logische alineastructuur
- ☐ Elk hoofdstuk kent een introductie (m.u.v. H.1)

3. Het rapport/verslag

- ☐ Is vrij van plagiaat*
- ☐ De pagina's zijn genummerd*
- ☐ Heeft een uniforme opmaak

4. De omslag
 - ☐ Bevat de titel
 - ☐ Vermeldt de auteur(s)
5. De titelpagina/het titelblad
 - ☐ Heeft een specifieke titel*
 - ☐ Vermeldt de auteur(s)*
 - ☐ Vermeldt de plaats en de datum*
 - ☐ Vermeldt de opdrachtgever(s)*
6. Het voorwoord:
 - ☐ Bevat de persoonlijke aanleiding tot het schrijven van het rapport/verslag
 - ☐ Bevat persoonlijke bedankjes (persoonlijke voornaamwoorden toegestaan)
7. De inhoudsopgave:
 - ☐ Vermeldt alle genummerde onderdelen van het rapport/verslag*
 - ☐ Vermeldt de samenvatting en de bijlage(n)
 - ☐ Is overzichtelijk/gestructureerd
 - ☐ Heeft een correcte paginaverwijzing
8. De samenvatting:
 - ☐ Is een verkorte versie van het gehele rapport/verslag
 - ☐ Bevat de conclusies
 - ☐ Bevat suggesties voor verder onderzoek
 - ☐ Bevat geen persoonlijke mening
 - ☐ Staat direct na de inhoudsopgave

9. De inleiding

- ☐ Is hoofdstuk 1*
- ☐ Beschrijft het kader/de context en de aanleiding*
- ☐ Geeft inhoudelijke relevante achtergrondinformatie*
- ☐ Bevat de probleemstelling/de onderzoeksvraag*
- ☐ Vermeldt het doel*
- ☐ Bevat een leeswijzer voor het rapport/verslag*

10. Materiaal en methode

- ☐ Beschrijft de gevolgde onderzoeksmethode
- ☐ Motiveert de keuze voor de gevolgde onderzoeksmethode
- ☐ Past bij de probleemstelling/de onderzoeksvraag*
- ☐ Beschrijft de variabelen/eenheden
- ☐ Beschrijft de methode van data-analyse

11. De (opmaak van de) kern

- ☐ De hoofdstukken en de (sub)paragrafen met maximaal drie niveaus zijn genummerd*
- ☐ De hoofdstukken en (sub)paragrafen hebben een passende titel
- ☐ Een hoofdstuk beslaat ten minste één pagina
- ☐ Een nieuw hoofdstuk begint op een nieuwe pagina
- ☐ De zinnen lopen door (geen 'enter' binnen een alinea gebruiken)
- ☐ De figuren zijn (door)genummerd en hebben een passende titel (onder de figuur)*
- ☐ De tabellen zijn (door)genummerd en hebben een passende titel (boven de tabel)*
- ☐ Tabellen en figuren zijn zelfstandig te begrijpen
- ☐ In de tekst zijn er verwijzingen naar figuren en/of tabellen*
- ☐ De tekst bevat verwijzingen naar de desbetreffende bijlage(n)
- ☐ De tekst is ook zonder verwijzingen te begrijpen

12. De discussie

- ☐ Vermeldt de interpretatie(s) van de resultaten
- ☐ Bevat een vergelijking met relevante literatuur
- ☐ Geeft de valide argumentatie weer
- ☐ Evalueert de gevolgde onderzoeksmethode
- ☐ Bevat een kritische reflectie op de eigen bevindingen

13. De conclusies en aanbevelingen

- ☐ Bevatten antwoord(en) op de onderzoeksvraag
- ☐ Zijn gebaseerd op relevante feiten
- ☐ Bevatten geen nieuwe informatie*

14. De bronvermelding

- ☐ Verwijzingen in de tekst zijn conform de APA-normen*
- ☐ De bronnenlijst is conform de APA-normen*

15. De bijlagen

- ☐ Zijn genummerd
- ☐ Zijn voorzien van een passende titel
- ☐ Bevatten geen eigen analyse
- ☐ Zijn overzichtelijk weergegeven